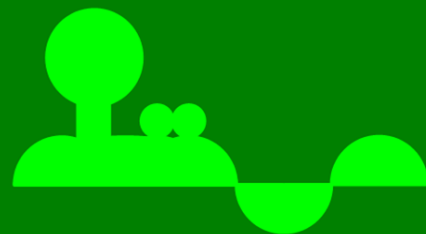

Nieuwsbrief

Landschapsbeheer Oss | Juni 2021 | Jaargang 23 | Nummer 86

Redactie | Braakstraat 46, 5345 XB Oss | 0412-642368 | redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Contact

Landschapsbeheer Oss

Tolstraat 3
5342 NH Oss
I www.landschapsbeheer-oss.nl
E info@landschapsbeheer-oss.nl

Voorzitter

Harry Peters
T 06-53130585
E voorzitter@landschapsbeheer-oss.nl

Secretaris

Leo de Hoogt
T 06-52607320
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Penningmeester

Jan Ploegmakers
T 0412-641500
E penningmeester@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie, Werving & Vrijwilligerscontact

Dick Roza
T 0412-642368
E pr@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie & Website

Richard Ceelen
T 06-54218521
E redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Juridisch Adviseur

Maarten Furnée
T 0412-454204
E juridischadviseur@landschapsbeheer-oss.nl

Werkplaats Natuur, Landschap & Cultuurhistorie

Henk Smouter (Projectcoördinator)
T 06-54288252
E hs@werkplaatsnlc.nl

Coördinator Beheer

Tonnie van Hooff (Projectcoördinator)
T 06-37456820
E tvh@werkplaatsnlc.nl

Beheerder Tolstraat

Eric Megens
T 06-12191210
E beheerder@werkplaatsnlc.nl

Landerij VanTosse

E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Administratie

Henk van den Oever
T 0412-633443/06-22331836
E administratie@landschapsbeheer-oss.nl

De Stichting Landschapsbeheer Oss is gevestigd te Oss en ingeschreven bij KvK Oost-Brabant onder nummer 17105068 Rabobank Oss, NL94 RABO 0170 4198 94

Landschapsbeheer Oss

Inhoudsopgave

Woord van voorzitter	2
Landschapsinrichting Munlaan, vervolg	2
Artikel Chaja's Ontmoetingstafel	2
Herinrichting Middelveldse waterloop	3
Struinderij krijgt vorm	4
Tuinderij VanTosse deed mee aan Veltdagen	4
Wat deden we allemaal?	5
Landelijke Opschoondag 2021	6
Nieuwe "Willibrordusboom" onthuld	7
Kort Nieuws	9
Werkgroep Landschapsbeheer	19

Colofon

Nieuwsbrief Landschapsbeheer Oss

Juni 2021 jaargang 23, nummer 86, oplage 900, waarvan 300 digitaal.

Redactie

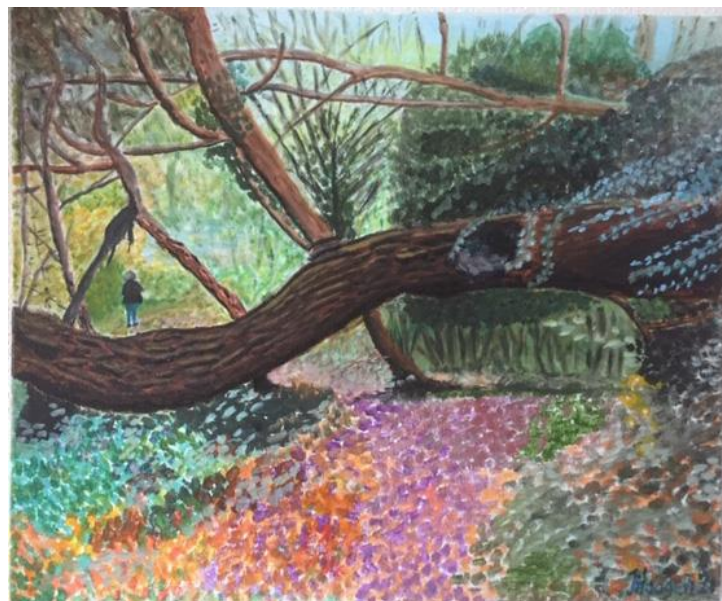
Richard Ceelen, Dick Roza, René van Dorst, Jan Oomen
Email: redactie@landschapsbeheer-oss.nl
Redactieadres: Braakstraat 46, 5345 XB Oss
Druk: Kluytmans Drukwinkel bv Oss

Kopij

De sluitingstermijn voor kopij voor de volgende nieuwsbrief is 1 september 2021.

Foto's voorpagina

Boven: herinrichting van de Middelveldse Waterloop in Geffen (foto: Henk Smouter)
Linksonder: aanbrengen beschoeiing in de eendenkooi (foto: Tonnie van Hooff)
Rechtsonder: nieuwe brug bij de Meerdijk (foto: Tonnie van Hooff)

Onze vrijwilliger Jan van den Hoogen maakte een fraai schilderij van de omgevallen oude boom bij het oude zwembad aan de Machareneweg.

Woord van voorzitter

Welkom in de wereld van Landschapsbeheer Oss en de Landerij VanTosse. Daar waar vele vrijwilligers enthousiast werken in en aan een groene beleving, de groene schil rondom en in de gemeente Oss.

Wat zijn wij blij met deze zomer, waarin het coronavirus zich langzaam verder terugtrekt en waar we weer kunnen uitzwermen over meerdere mooie plaatsen in de wereld. Die vrijheid is niet zo vanzelfsprekend. Het afgelopen anderhalf jaar heeft ons meer waardering gebracht en ook meer kennis over onze directe omgeving, de omgeving waar vele vrijwilligers nieuwe wandel- en fietsroutes ontwikkelen en ook het onderhoud daarvan verzorgen.

De ontwikkelingen rondom de 26 km dijkverhogingen langs de Maas en vooral de daaraan gekoppelde teruggave van landbouwgronden aan de natuur, bieden voor Landschapsbeheer Oss nieuwe kansen voor wandel- en fietsroutes, maar ook poelen, (bos)aanplant en andere zalige groene ontwikkelingen. Hier liggen kansen om nauwer samen te werken met Brabants Landschap en/of Natuurmonumenten. Tonnie van Hooff en Henk Smouter houden dit zo goed mogelijk in de gaten.

Het vijfjarenplan van 2017 loopt eind dit jaar af. Dit betekent dat wij allen zullen moeten nadenken over de te volgen strategie en de toekomstvisie van onze stichtingen en de activiteiten. Bijvoorbeeld: de continuïteit van het bestuursorgaan, de organisatie van eventuele verdere groei, nauwere samenwerkingsverbanden, algemeen toekomstbestendigheid, (uit- of inbreiding) activiteiten en andere relevante in- en externe ontwikkelingen. Een aantal zaken gaan verder dan de 5 jaar die voor ons liggen en daarvoor hebben we denkkracht, die wellicht binnen onze stichtingen al aanwezig is, nodig. Wij komen daar ook zeker nog bij u op terug.

Dankzij Leo de Hoogt en zijn team is in één jaarverslag 2019 en 2020 samengebracht en daarvan hebt u allen een exemplaar ontvangen. Een naslagwerk over de, ondanks negatieve corona-invloeden, uitgevoerde activiteiten.

Jan Ploegmakers heeft inmiddels het financiële verslag 2020, met een goedkeurende accountantsverklaring, positief afgesloten. Jan en zijn team heel erg bedankt voor al jullie werk.

Heel veel leesgenot toegewenst. Harry Peters, voorzitter.

Wachtlijst voor aanvraag herinneringsboom

De in december aangelegde uitbreiding van het VanTosse herinneringsbos is inmiddels, inclusief de ontvangen aanvragen voor het planten van een boom dit najaar, vol geplant. Dit betekent dat nieuwe aanvragen helaas eerst op een wachtlijst worden geplaatst.

We zijn bezig om het ernaast gelegen perceel er bij te betrekken, maar daarvoor is toestemming van de gemeente Oss vereist. De procedure hiervoor is opgestart. Zodra er meer duidelijkheid is maken we dit bekend.

Heeft u belangstelling voor het planten van een boom? Doe gerust een aanvraag. U krijgt bericht als het weer mogelijk is een boom te planten.

Voor meer info: www.landerijvantosse.nl/herinneringsbos

Landschapsinrichting Munlaan, vervolg

In juni zijn eindelijk ook in het gebied langs de Munlaan de twee nieuwe amfibieënpoelen gereedgekomen. De aanleg ervan was oorspronkelijk gepland in het najaar van 2020, maar is vertraagd door bezwaren van enkele omwonenden. De vertraging heeft er helaas toe geleid dat we de afwerking van de percelen tot het najaar moeten uitstellen. Daar waar de poelen zijn aangelegd is een deel van het gras gefreesd en is de vrijkomende grond verwerkt. Deze gedeelten worden in het najaar nog doorgezaaid met een inheems bloemenmengsel.

Dit jaar starten we al wel met het voorgestelde sinusbeheer waarbij de vegetatie in gedeeltes wordt gemaaid. Dit maaien willen we grotendeels in eigen beheer doen.

De percelen zijn vrij toegankelijk, er worden geen verharde paden aangelegd maar door enkele graspaden uit te maaien willen we wel een voorkeur looproute door de percelen aangeven. Deze paden sluiten aan bij de wandelroute door het Vierwindenbos en hebben enkele ingangen vanaf de Munlaan.

De inrichting is onderdeel van het natuurcompensatieproject N329 en is gefinancierd door de Provincie Noord-Brabant en de gemeente Oss.

Henk Smouter

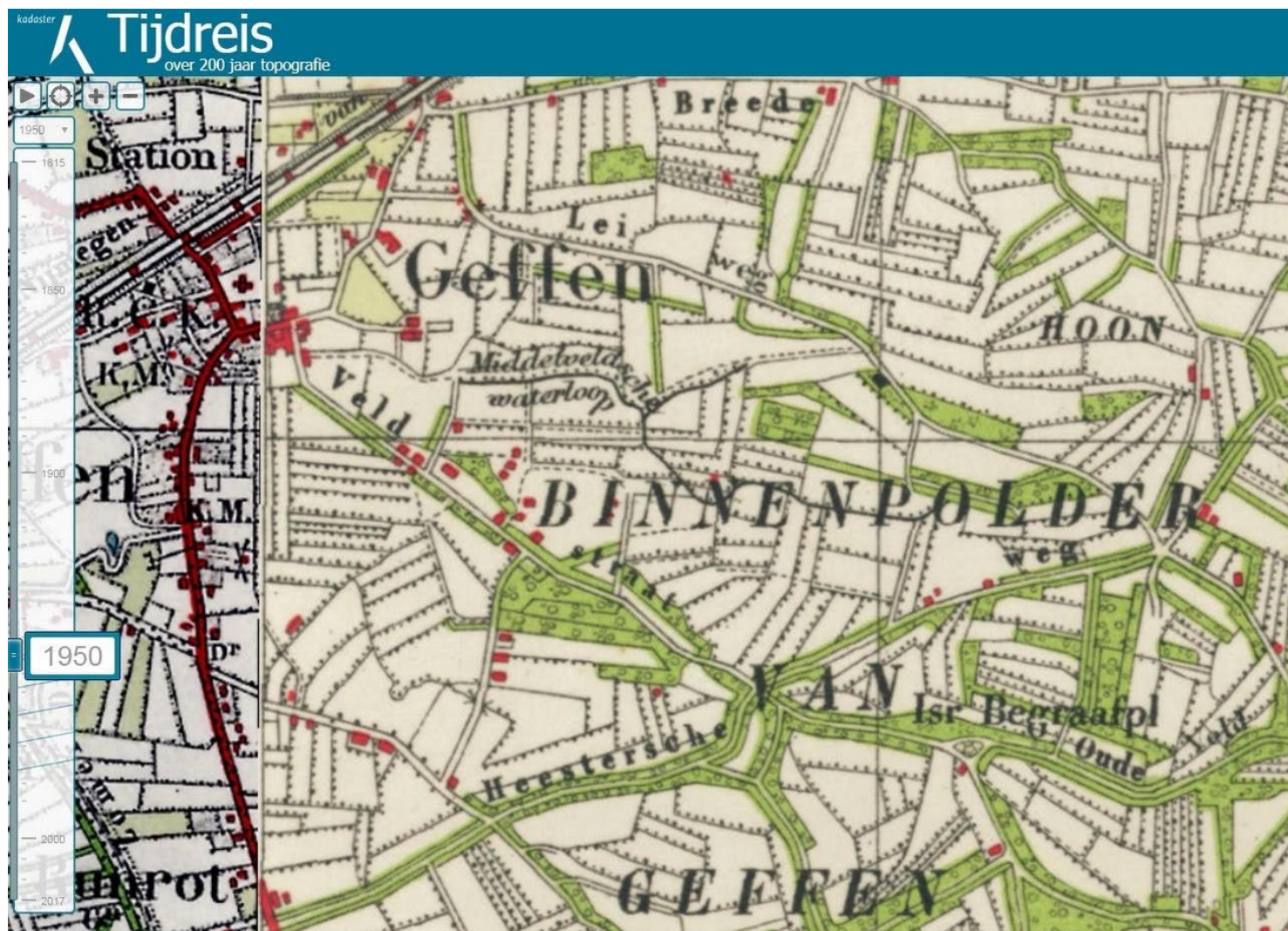
Chaja's Ontmoetingstafel

Midden in de rust en de natuur op 'Landerij VanTosse' heeft Stichting Chaja Oss e.o. een ontmoetingsplek gerealiseerd voor mensen die in hun eigen leven of dat van hun naasten met kanker geconfronteerd zijn.

De ontmoetingstafel zal worden gebruikt bij activiteiten van Chaja, maar ook bezoekers van Landerij VanTosse kunnen gebruik maken van de tafel (voor zover er géén Chaja activiteit is gepland).

De tafel is ontworpen en gemaakt door André Smouter (broer van...). Het tafelblad bestaat uit verschillende in- en uitheemse houtsoorten, die de multiculturele samenleving vertegenwoordigen.

Henk Smouter

Herinrichting Middelveldse waterloop

Eind mei hebben we eindelijk de schop in de grond kunnen zetten: de herinrichting van de Middelveldse Waterloop in Geffen. De herinrichting is een van de projecten van de visie Geffen-Oss.

De Middelveldse waterloop in Geffen is al op oude plattegronden aanwezig. Nu is het een kleine watergang, die in de winter watervoerend is, maar in de zomer vaak droog staat.

De natuurlijke waterloop is in de afgelopen eeuw vrijwel verdwenen door samenvoeging van landbouwpercelen en de aanleg van rechte sloten voor ontwatering. De huidige waterloop is afgesneden van het brongebied, de hogere zandgronden van de Geffense bosjes, waardoor hij momenteel alleen functioneert als afwateringssloot. De afstroom is van oost naar west en bestrijkt het gebied vanaf het bijenmuseum Ecopoll tot de bebouwde kom van Geffen.

Een van de doelstellingen van het project is het herstellen van het waterbergend vermogen van de waterloop. Door plaatselijke verbreding, de aanleg van diepere waterhoudende lobben, het aanleggen van ecologische oevers en de aanleg van een vrij liggende poel willen we de landschapelijke en ecologische waarde rond de waterloop versterken. We denken daarbij aan watergebonden organismen (oeverplanten, amfibieën, libellen), die, doordat er in het voorjaar langer water wordt vastgehouden, betere kansen voor overleving hebben.

In een rapport, opgesteld door adviesbureau PuurGroen, is vastgesteld dat de Middelveldse waterloop een potentieel geschikte plek is om als waterberging te kunnen functioneren. Voorwaarde is dat er naar mogelijkheden moet worden gezocht zijn om wateraanvoer naar de waterloop te kunnen herstellen. Momenteel is de situatie dat de omringende agrarische gronden de neerslag grotendeels kunnen opvangen en dat afstroom naar de watergang alleen plaatsvindt in tijden van overvloedige neerslag. Recente ruimtelijke ontwikkelingen kunnen echter een ingrijpende verandering teweegbrengen. Voorgestelde uitbreiding met woningbouw aan de zuidzijde van de watergang verandert de bestemming als landbouwgrond en zal vergroting van het verharde oppervlak tot gevolg hebben. Afwatering van deze verharde oppervlakken dient dan naar het infiltratiegebied van de waterloop te worden geleid waardoor de waterloop in grotere delen van het jaar wel watervoerend kan blijven. Met eventuele aanvullende maatregelen, zoals het plaatsen van een stuw, kan de waterloop uiteindelijk een functie van robuuste waterberging krijgen, die grote kansen biedt voor de verdere ontwikkeling van het gehele gebied tussen het Ivo van Dintherpad en de Leiweg. In dit licht bezien sorteren de nu genomen werkzaamheden aan de watergang ook voor op de toekomstige situatie.

Buiten het werk aan de waterloop wordt het gehele gebied aan de noordzijde ingericht en beheerd als bloemrijk grasland. In het najaar worden er nog hagen en struweelzones aangelegd. Waar mogelijk kunnen akkertjes aangelegd worden en ontstaan er nieuwe kansen voor biodiversiteit, bijen, akkervogels, recreatie en natuur- en milieueducatie.

Henk Smouter

Struinderij krijgt vorm

Door het koude voorjaar begon het wat aarzelend, maar nu trekt de natuur flink door. Dat is zeker te merken in de Struinderij, onze nieuwe mengelhoestuin annex voedselbos(je) in wording. De fruitbomen en struiken hebben mooi en vooral lang gebloeid (dankzij het koele weer), de geplante kruiden en meerjarige groenten slaan goed aan en ook duiken allerlei andere planten op. Natuurlijk ook best veel gras en ook brandnetels, maar ook dat hoort erbij. Flink stukken zijn ingezaaid met een inheems bloemenmengsel om de kale grond zo snel mogelijk te bedekken. Er zijn mooie houten poorten geplaatst, gemaakt in de eigen timmerwerkplaats van Landschapsbeheer Oss. Als onderhoud doen we niet veel: alleen rond de geplante kruiden en struiken trekken we af en toe wat al te welig opgroeiend gras weg om te voorkomen dat ze overgroeid worden. Uiteindelijk is het de bedoeling dat alle planten hun eigen plekje gaan innemen en de concurrentie van andere planten aankunnen.

Henk Smouter

Tuinderij VanTosse deed mee aan Veltdagen

In het weekend van 5 en 6 juni werden de (gratis) Velt Eco tuindagen gehouden. In het hele land konden tal van ecologische tuinen bezocht worden en stonden tuineigenaren klaar om informatie en tuintips te geven. Ook de tuinderij van Landerij VanTosse deed dit keer mee

Uitstekende gastheren en -dames

Bezoekers moesten zich, vanwege de RIVM regels, van tevoren aanmelden voor een tijdslot van 12.00 tot 16.00 uur. In totaal zo'n 100 mensen maakten daar gebruik van. Het was een gezellige drukte en een relaxte sfeer in de tuin en de mensen waren zeer geïnteresseerd. Er waren Ossenaren, die niet ver van de tuin woonden, maar er nog nooit een bezoek aan hadden gebracht, maar ook mensen die zelf een tuin of groentetuin hadden en van wanten wisten. Zelfs mensen met ecologische kennis en ook beginnende volkstuinders. Er zijn wat boeken besteld, wat groente verkocht en heel wat honing en diverse potten VanTosse jam. Om de bezoekersstroom in goede banen te leiden en voorlichting te geven over de tuinderij en het voedselbos /struinderij van Landerij VanTosse waren onze vrijwilligers Henk, Wout, Albert, Paulien, Thea, Ans, Patricia, Dirk-Jan, Nell en ikzelf aanwezig.

Anne-Marie Bollen

Wat deden we allemaal?

Hieronder treft u weer een overzichtje aan van de activiteiten van de natuurwerkgroep de afgelopen periode.

Opknopbeurt voor bosgebieden

Onze wilgenknotploeg sloot eind maart/begin april, voordat het broedseizoen begon, haar werkzaamheden af in het Lithse Bos in Lith en het Olijfstraatje in Lithoijen. Op 10 april kregen het Vierwindenbos en het rolstoel-pad weer een opknopbeurt en werd er een gaasrooster aangebracht langs de nieuwe weilandjes aan de Germanenweg. Een week later, op 16 april, kregen ook het Docfabos en de daarin gelegen poelen een beurt. Vervolgens trokken we met een grote groep, op 24 april, weer naar onze favoriete locaties aan het Ossermeer en het oude zwembad. Daar werd opslag verwijderd, een begin gemaakt met het vervangen van twee bruggetjes, een slagboom vervangen en werd de blauwe paaltjes- wandelroute hersteld.

Heksje Route

Het weer bleef maar steeds herfstachtig. Tóch begonnen we op 7 mei met het vervaardigen van de avontuurlijke speelelementen voor de nieuwe "Heksje Route", een kinder-speelroute die door buurtbewoners, samen met Wijkraad de Ruwaard, in het Geffense Bos ontwikkeld is. Daarvoor werden ook, door het kappen van Amerikaanse eiken, open plekken gemaakt. De gekapte bomen werden daarna gebruikt voor klauterbomen. Op 12 mei gingen we met deze aparte klus verder en, na nog wat kleine activiteiten tussendoor, kon op 22 mei de 2 kilometer lange - via QR-codes te volgen - speelroute door de kinderen in gebruik genomen worden. De officiële opening zal plaatsvinden op zaterdag 17 juli. Landschapsbeheer mag trots zijn op haar werk aan de route. We vervaardigden naast de klauterbomen o.a. ook nog slalompaaletjes, stapstammetjes, evenwichtsboomstammen en takkenhutten. We zorgden ook voor de bewegwijzering via rode en groene vogelhuisjes en heksenhoedjes en we plaatsten twee informatiepanelen.

Picknicktafel bij BergbOsstuin

Na al dat speelelementen-werk was het op 21 mei weer eens tijd voor onze thuisbasis de Stelt. Daar werd een houtstammetjeswal langs de toegangsweg naar de tuinderij gemaakt en werden een poort en een nieuw hekwerk bij de bijenstal geplaatst. De laatste werkdag van de natuurwerkgroep vond - eindelijk met mooi weer- plaats op 28 mei in de eendenkooi in Macharen. Daar werd een begin gemaakt met de hoognodige vervanging van de rietmatten en de beschoeiing van de twee vangpijpen.

Het vermelden waard is tevens nog de fraaie picknicktafel, die door onze timmerlieden in de Tolstraat gemaakt werd, en die eind mei geplaatst werd in de nieuwe BergbOsstuin van de Stadse Boeren, die naast de zaagtandwoningen op de hoek van de Oostwal en de Koningsloper is aangelegd. We komen daar nog op terug.

Dick Roza

12 vrijwilligers behaalden maaicertificaat

Het bedienen van één van onze bosmaaiers is voor veel van onze vrijwilliger een leuke bezigheid tijdens onze werkochtenden. Er is altijd een run op de machines als er maaien op het programma staat. Dan geldt het devies: "Wie het eerst komt, het eerst maait!"

Wie het eerst komt, het eerst maait!

Op 15 en 16 april werd er weer een cursus bosmaaien gegeven, waaraan 12 van onze vrijwilligers deelnamen en die gehouden werd in een coronabestendige tent op onze werf aan de Tolstraat en op een maailocatie. De vraag van sommige deelnemers vooraf was: "Hoe kun je nu een hele dag iets over bosmaaiers vertellen?" Het antwoord was aan het einde van de middag steeds duidelijk: "Heel veel". Dus Eef Ebing, Sjef Bardoel, Paul Paar, Frans Heeren, José Remmits, Paul Wieberdink, Roelof van de Werf, Adrie Geerts, Dirk-Jan van der Laan, Virgil van Donzel, Thijs Meulemans en Johan Spanjers luisterden goed en brachten de ontvangen informatie ook goed in de praktijk. En dus kregen alle twaalf het zo begeerde certificaat na afloop.

Tevreden over cursusleider

De geslaagde deelnemers hebben de cursusdag intensief, maar ook als zeer nuttig en leerzaam ervaren en waren zeer tevreden over de cursusleider Erik Hesselink van Cursuscentrum GROEN uit Nijmegen. In totaal zijn er nu 35 vrijwilligers die de kunst van het bosmaaien beheersen en een diploma boven hun bed hebben hangen. Er zijn nu zes elektrische- en vijf motormaaiers beschikbaar. Tevens hebben ook nog 12 van onze vrijwilligers een diploma kettingszagen op zak, dat ze verdienden in een uitvoeriger en zwaardere cursus!

Dick Roza

Landelijke Opschoondag 2021

Geen grote opschoonevenementen met veel mensen, maar dit jaar, vanwege corona, acties dicht bij huis op de Opschoondag op 20 maart. In totaal maakten 31.888 deelnemers met zo'n 4.568 acties in Nederland hun buurt weer schoon.

Zes zwerfafvalgroepen actief

Ook bij Landschapsbeheer Oss, dat vooral de laatste jaren groots uitpakte met veel projecten en met behulp van heel veel vrijwilligers en scholen, was het erg rustig. In het kader van de actie "Schone Maas" hebben zes van de tien groepen, die een stukje Maasoever hebben geadopteerd, op de derde zaterdag van maart hun oevergedeelte langs de rivier schoongemaakt van zwerfafval. Dat waren de korfbalvereniging TOG uit Overlangel, Dorpsvereniging Neerloon, dames-carnavalsvereniging de Ravenna's uit Ravenstein, Stichting Natuurspeeltuin Megen, visvereniging Moby Dick uit Macharen en onze vrijwilligersgroep uit Marren-Kessel. Van de schoonmaakactie van de laatste groep schreef Thijs Meulemans een verslagje.

Dick Roza

Vanaf Manege Cassella tot Lithse Ham opgeruimd

Er waren ongeveer 20 personen die mee hebben geholpen. En we hebben het hele gebied, vanaf Natuurmonumenten d.w.z. tegenover de manege Cassella tot aan de camping van de Lithse Ham, van zwerfafval gekuist. Ongeveer 10 zakken vol en een groot stuk ijzer. In overleg met Jos van den Heuvel, coördinator in Lith en schipper van de boot "Schoonskip" uit Lith, die ook meedeed, is alles keurig nog dezelfde dag afgevoerd. We hadden ons om 10 uur verzameld op de parkeerplaats aan de Kesselsedijk t/o nummer 21. Daar zijn de hulpmiddelen, die we van Landschapsbeheer hadden geleend, zoals handschoenen, vuilniszakken, hoepels en prikstokken/grijpers uitgereikt.

Vloedlijn gedekt

Iedereen is daarna op eigen initiatief, met inachtneming van de coronaregels, in groepjes of alleen, het gebied ingegaan en wel zo dat we overal kwamen en vooral de vloedlijn gedekt hadden, waar veel klein plastic lag. Om 12 uur was iedereen weer ter plekke terug, is er wat nabesproken, op gepaste afstand, en is iedereen weer huiswaarts gegaan. De opruimspullen zijn de volgende dinsdag weer bij de werf van Landschapsbeheer aan de Tolstraat in Oss teruggebracht. Al met al een geslaagde actie, die ook de onderlinge band heeft verstevigd van diegenen die in Kessel wonen en actief zijn om het een mooi dorp te laten zijn en blijven!

Thijs Meulemans

Nieuwe maaimachine aangeschaft

Recent heeft Landschapsbeheer Oss een nieuwe maaimachine aangeschaft, namelijk een zogenaamde vingerbalk met bandhooiapparaat en een trekkertje met cirkelmaaier.

Ecologisch maaien

Maaien is een belangrijke activiteit op onze werkdagen en op onze natuurlocaties welke wij in onderhoud hebben. Velen van jullie hebben recent of al eerder een cursus bosmaaier gehad. We hebben een klepelmaaier welke al jarenlang dienst doet.

Recent hebben we een trekker gekocht met een cirkelmaaier en een tweewielige trekker met een vingerbalk. Dat hebben we bewust gedaan omdat we met ons maaiwerk meer richting ecologisch maai-beheer willen gaan nastreven.

Vrijwilligers opleiden

Werken met bosmaaiers en met nieuwe apparatuur is makkelijk onder de knie te krijgen. Lastiger, om niet te zeggen heel veel lastiger, is het om doelgericht te gaan, ofwel welk grassprietje en bloemetje maaien we wel, en zo ja wanneer dan en waarom nu niet, maar later wel. Om hier meer inzicht in te krijgen en in de toekomst er samen aan te gaan werken om met onze maaiactiviteiten hier bewust mee om te gaan hebben we dus die nieuwe apparatuur gekocht en gaan we nu voor vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss een praktijkdag organiseren.

Dick Roza en Tonnie van Hooff

Nieuwe "Willibrordusboom" onthuld

Het was al vermeld in het artikel "Wens- of koortsboom terug in Oss" in de nieuwsbrief van maart: er zou een nieuwe wensboom komen op de plaats van de oude, verdwenen boom bij het Willibrordusputje, die ook weer als wens- of lapjesboom zou gaan fungeren.

Sobere onthulling

Kort na het verschijnen van de nieuwsbrief op 30 maart werd er al een nieuwe - 10 jaar oude en zes meter hoge - jonge zomereik onthuld nabij de twee poelen op het nieuw ingerichte natuurterreintje tussen het putje en het Vierwindenbos. Het planten van de boom was door enkele van onze vrijwilligers al een week eerder gedaan, tegelijk met de aanleg van een houten hek rondom de boom. Een bankje volgt spoedig en tegen het najaar waarschijnlijk ook een informatiebord, in het kader van het "Peelrand-project". Door coronamaatregelen kon de onthulling helaas slechts door in totaal zeven personen worden bijgewoond.

Nog acht koortsbomen in ons land

Nadat Henk Smouter wat over de boom en de geschiedenis van de rite van de koortsboom had verteld, ging Arjan Aarts (blij en dankbaar dat door Landschapsbeheer een nieuwe eik geplant kon worden) daar nog uitvoeriger op in. Want nog altijd zijn er bomen in ons land -meestal eiken - waar uit volksgeloof lapjes stof aan worden gehangen om de ziekte van een geliefde te bezweren. "Afbinden" heet dat gebruik. Op Google Wikipedia staan onder "koortsbomen" een achttal van die bomen vermeld. De boom in Overasselt, (nabij de Hatertse vennen) werd nog bezocht door onze vrijwilligers bij ons jaarlijkse uittapje in 2009.

Initiator Arjan Aarts bij de Willibrordus boom

Wandeling voor een snoepje

Arjan vertelde ook een leuke anekdote over zijn opa. Die liep in de jaren '30 en '40 van de vorige eeuw met zijn kinderen vanuit Berghem naar het Willibrordusputje. Daar kregen ze een snoepje en dan ging het weer op huis aan. Een liedje over het putje van Heiloo (bedoeld wordt de Runxput bij Onze lieve Vrouwe ter Nood*) werd in die tijd op school geleerd en werd ook gezongen tijdens deze tochtjes naar het Willibrordusputje. Arjan besloot zijn toespraak met de leuze: "Hang een lapje in de Willibrordusboom, doe een wens en sta even stil".

Lapjes werden overgeplaatst

Na de toespraken werden de tientallen lapjes, die al vanaf december door bezoekers in de struiken rondom het Willibrordusputje waren aangebracht, overgeplaatst naar de nieuwe boom. Ook de aanwezigen bij de opening voegden een kleurig lapje toe. De eik, met toen nog kale takken, zag er dan ook snel feestelijk uit. Het was jammer dat al kort na de opening, mensen die de betekenis van de lapjes kennelijk (nog) niet kenden, alweer tientallen lapjes uit de boom verwijderd hadden. Een specht in het nabijgelegen bos bezegelde de ceremonie met roffels, zodat die daarmee toch nog iets feestelijks kreeg! Dtv Oss en Omroep Brabant maakten een verslag van de onthulling, dat 's avonds al werd uitgezonden. *Ottie Thiers schreef een boek over het Putje van Heiloo.

Dick Roza

Wim de Kleijn hoopt nog vaak op terras in Keent te komen

Informatiepunt en terras Keent heeft nieuwe uitbaters. De zonen van Wim de Kleijn gaan, met hun gezinnen, dit jaar de informatievoorziening en het terras verzorgen. William (sinds april ook actief als vrijwilliger bij landschapsbeheer) & Helma en Pieter & Ilse hebben er veel zin in. Wim de Kleijn zelf hoopt, nu het mooi weer is, zelf ook met regelmaat aanwezig te zijn om een praatje te maken met de vele vrienden en bekenden die regelmatig op bezoek kwamen om een praatje te maken. Na een herseninfarct in november vorig jaar, is hij weer voor een groot deel lichamelijk hersteld. Helaas is het kortetermijngeheugen flink verminderd, maar gesprekken voeren kan hij nog als vanouds. Sinds februari verblijft Wim in Catharinahof in Grave, zodat hij de noodzakelijke zorg kan ontvangen. Met zijn scootmobiel is de afstand van 4 kilometer (voornamelijk fietspad) echter heel gemakkelijk overbrugbaar. Hij realiseert zich dat hij enorm veel geluk gehad heeft, dat hij nu zo terecht gekomen is in Grave en haalt nog steeds graag het positieve uit elke dag. Ook is hij dankbaar voor de vele bezoeken, telefoontjes en kaarten die hij heeft mogen ontvangen. Als mensenmens doet hij aan alle gemeenschappelijke activiteiten mee en hij neemt op z'n tijd zijn rust. Telefonisch is hij daarom soms moeilijk te bereiken, maar hij geeft aan dat hij nog jaren de tijd heeft om met al zijn contacten bij te praten. Dat bijpraten doet hij hopelijk, genietend van zijn lekkere appeltaart, op het terras aan de Zuidenhoutstraat in Keent (het kleinste dorpje van de gemeente Oss).

Wim de Kleijn met zoon William

Directeur Brabants Landschap Jan Baan nam afscheid

Het driemaandelijks verschijnende magazine voor de (ca 35.000) leden van Brabants Landschap van "Lente 2021" was praktisch geheel gewijd aan Jan Baan (1954), die na een dienstverband van ruim 41 jaar op 15 april, wegens pensioen, afscheid nam als directeur van Brabants Landschap.

Jan gaf kleur aan Brabants Landschap

Jan nam afscheid als directeur, voorheen aangeduid als rentmeester, wat hij was vanaf 1994. Vanaf 1987 was hij adjunct-directeur, terwijl hij in 1979 bij Brabants Landschap in dienst trad als districtsbeheerder. Alles bij elkaar heeft hij dus 42 jaar lang leiding gegeven aan de natuurorganisatie, die hij in belangrijke mate mede gekleurd heeft. Daarbij zag hij allerlei extreme invloeden op natuur en landschap op zich afkomen, waarop hij zo goed als hij kon inspeelde. Een terugblik op zijn loopbaan levert dan ook een bijzonder interessant beeld op. Degenen die Jan persoonlijk kennen, zullen ook veel herkennen in al de case-stories van BL-projecten in het blad.

Landschapsplannen overeind houden

Jan groeide op in Oudendijk, een klein plaatsje tussen Sleeuwijk en Woudrichem. Hij studeerde cultuurtechniek aan de Hogeschool Van Hall Larenstein in Velp, vanuit het idee dat als je iets met natuur wilt doen, je verstand moet hebben van grond en water. Zijn eerste werkverband was bij Staatsbosbeheer. Daar moest hij ervoor zorgen, dat landschapsplannen binnen ruilverkavelingen (onder meer die van Veghel-Erp en Sint Oedenrode) overeind bleven. Toch ging daarmee zoveel natuur verloren, dat hij al snel beseftte dat hij dat niet zijn hele leven wilde doen en hij solliciteerde, met succes, naar de baan van districtsbeheerder bij Brabants Landschap.

Ochtendwandeling langs beroemd bankje

Naast een goed bestuurder is Jan ook een heel sportief mens. Iedere ochtend staat hij vroeg op en maakt dan een rondje om het Van Esschenven in Oisterwijk. Aan de oever van dit ven staat de Van Tienhovenbank, genaamd naar Mr.P.G. Van Tienhoven, één van de pioniers van het Brabants natuurbehoud en oprichters van Brabants Landschap. Tijdens zijn dagelijkse ochtendwandeling ruikt Jan ook altijd zwerfafval op! Een initiatief ter navolging!

Dick Roza

"Ons Kloosterpad" geopend

Vanaf 1 mei is Brabant een bijzondere wandeltocht rijker: "Ons Kloosterpad". Deze wandelroute van klooster naar klooster, van 330 km lang, leidt je in 15 etappes van 16,5 tot 28 km langs een vijftigtal (voormalige) kloosters en abdijen in Midden- en Oost-Brabant. Rondom de vijftien vertrek- en aankomst Kloosters zijn ook korte wandelingen uitgestippeld.

Napraten met vegetarisch lekkers

De opening van "Ons Kloosterpad" vond plaats op 30 april. Een viertal wandelaars, t.w. de commissaris van de Koning Ida Adema, de Osse burgemeester Wobine Buijs, zuster Johanna van het Clarissenklooster Sint-Josephsberg in Megen en "kwartiermaker" Jasper van Deurzen (die vier jaar bezig was het pad voor te bereiden), waren uitverkoren om de eerste 4 km van etappe nr. 3 (Megen-Uden) door de polder en over de dijk te lopen. Door de coronaregels moest de opening helaas verder in stilte plaatsvinden, al konden geïnteresseerden via een beeldverbinding wel meekijken. Na afloop van hun wandeling werd door het viertal wandelaars en enkele kloosterzusters nog wat nagepraat met drankjes en hartige hapjes van zuster Emmanuël, de Vegetarische Zuster. De Clarissen vierden tegelijk ook het feit dat de kloosterorde 550 jaar bestaat en dat zij zich 300 jaar geleden in Megen vestigden.

Overnachting mogelijk

Noord-Brabant kent een rijke traditie op het gebied van religieus leven; de eerste kloosters op het grondgebied van de provincie dateren al van de twaalfde eeuw. "Ons Kloosterpad" is dus meer dan een mooie wandeling door de prachtige Brabantse landschappen en langs indrukwekkende kloostergebouwen. Het is ook een wandeltocht die uitnodigt tot reflectie, bezinning en overdenkingen. Je kunt het als een pelgrimstocht beschouwen. Want thema's van de kloosterlingen zijn vandaag de dag ook actueel. "Hoe gaan we om met naastenliefde, zorg voor elkaar, duurzaamheid en onze aarde en hoe voorzien we in onze eigen levensbehoefte?" Een overnachting in de kloosters*, contact met de kloosterlingen (waar mogelijk) en het "bindboek" helpen je om daarvoor in de goede mindset te komen.

In het bindboek staat alles!

Om wandelaars van "Ons Kloosterpad" op weg te helpen, is er een bindboek. Deze gids verbindt je met verhalen, beelden, overwegingen en herinneringen aan de bijzondere plekken langs "Ons Kloosterpad". In het boek worden de etappes beschreven. Maar het bindboek wil ook een inspiratiebron zijn, met opvallende weetjes, aansprekende kunstfoto's en bijzondere interviews met mensen die wonen en werken in de kloosters. Het boek kost 29,50 euro en is te koop bij diverse kloosters.

De etappekaarten worden geleverd samen met het bindboek. Een deel van de opbrengst van de verkoop van de wandelgids komt ten goede aan de instandhouding van de kloosters. De beschrijving van de etappes en hun kaarten zijn ook terug te vinden op www.visitbrabant.com/kloosterpad. De kaarten van de rondwandelingen zijn per stuk te koop via de webshop van [visitbrabant](http://visitbrabant.com). Zie ook de nieuwsbrief van juni 2020 en maart 2021.

*U vindt overnachtingsmogelijkheden op de website van [visitbrabant](http://visitbrabant.com).

Dick Roza

Kort Nieuws

Directeur Natuurmonumenten vertrekt

Marc van den Tweel stapt deze zomer op als algemeen directeur van Natuurmonumenten en wordt per 1 oktober algemeen directeur van sportkoepeel NOC*NSF. Wie hem gaat opvolgen is nog niet bekend.

Meer natuur, samen met landbouw

Van den Tweel begon in 2013 als algemeen directeur van Natuurmonumenten. Tijdens zijn periode als directeur heeft hij een partnerschap gesloten met FrieslandCampina om samen met de landbouwsector de handen ineen te slaan voor een groener en natuurlijker Nederland. Vorig jaar pleitte Van den Tweel nadrukkelijk voor meer natuur, nadat de gebieden van Natuurmonumenten in de eerste coronagolf heel druk werden bezocht. Ook hield hij raadplegingen en conferenties voor leden om van zich te laten horen. Dit zijn er de afgelopen jaren weer meer geworden. Er zijn momenteel 760.000 leden en donateurs. (DR, met dank aan Tuin en Landschap)

Oud vrijwilliger Johan Raap overleden

Op 20 maart is onze oud vrijwilliger Johan Raap uit Oss op 87-jarige leeftijd overleden. Johan, die zijn leven lang bij Organon werkte, speelde bijna 44 jaar tuba bij stadsharmonie KVA en de harmonie in Berghem. Hij was een milieu- en natuurfreak en een enthousiast volkstuinder. Na zijn pensionering ging hij op zeventigjarige leeftijd nog klassieke oude talen studeren op de universiteit. Zijn fikse eigen mening maakte hij regelmatig in opiniestukken kenbaar in het Brabants Dagblad, dat hem, na zijn overlijden, met een met foto's gelardeerd, paginagroot in memoriam, eerde. Johan was bij ons als vrijwilliger actief van april 2008 tot maart 2010 en bleef daarna lid van onze vriendenclub. (DR)

Hovenier Jan Hein Stadhouders uit Geffen ontving lintje

Bij de lintjesregen eind april ontvingen in de gemeente Oss 13 personen, die zich optimaal hadden ingezet voor de gemeenschap, een koninklijke onderscheiding. Hovenier Jan Hein Stadhouders (62) uit Geffen werd daarbij bevorderd tot lid in de orde van Oranje Nassau.

Onmisbare schakel op boomplantdag

De basis voor de onderscheiding van Jan Hein ligt in zijn belangeloze inzet voor de Geffense gemeenschap, van kerk tot assistentie bij evenementen en als vrijwilliger (voorzitter) van de vereniging het Friese Paard Zuid Nederland. Binnen de Geffense gemeenschap vallen als eerste de 25-jarige intensieve inzet op bij "Effe Naor Geffe" en de mede-oprichting en vervolgens het enthousiaste vrijwilligerschap van het Arboretum en Natuurbeleving Geffen. Hij is daar elk jaar onder andere een onmisbare schakel bij de jaarlijkse boomplantdag

Zoons gaan Jan Hein opvolgen

Jan Hein is ook een echte ondernemer en altijd op zoek naar constructieve oplossingen. Hij is getrouwd met Anita Walraven, die de PR en communicatie van het Arboretum verzorgt. Jan Hein heeft twee zoons, David (11-8-1995) en Bram (29-01-1998). David werkt nu al mee als vakman in het bedrijf van zijn vader en Bram studeert nog HBO-management en retail. Zij zullen in 2023, als hun vader 65 jaar wordt, het bloeiende bedrijf, met zo'n 15-tal medewerkers, gaan overnemen. We feliciteren Jan Hein van harte met zijn onderscheiding! (DR)

Lithse ecooloog brengt liedjesalbum uit

De Lithse ecooloog Jos van Oorschot heeft op 28 april, in Galerie de Artist in, zijn eerste liedjesalbum "De Grens" gepresenteerd. Dat deed hij samen met Paul Verschuur, producent en medespeler op het album. Erik van Dijck speelde ook mee als pianist en als medeschrijver.

't Werd tijd voor 'n album

Jos van Oorschot (63) - in het dagelijkse leven ecooloog bij de gemeente Oss - schrijft al heel lang mooie en gevoelige Nederlandstalige liedjes voor zichzelf en voor de bands waarin hij speelde. Ook is hij een goede dichter.

Velen zullen Jos ook wel kennen van zijn optredens in het programma "Zout" in de Groene Engel. Het werd tijd om een deel van zijn omvangrijke oeuvre vast te leggen op een album. Temeer omdat hij merkte dat hij mensen raakte met zijn werk.

Mix van muziekstijlen

Dus dook Jos met Paul en Erik één van de twee studio's in van muzikant en docent Rockacademie Paul Verschuren in Acropolis in Megen, om daar dertien liedjes op te nemen, die gebundeld werden onder de naam "De Grens". Het werd een mix van persoonlijke en geëngageerde liederen waarvan het bestaan meestal bij de tekst begon. Ondanks - of misschien wel dankzij - het centrale thema grens lopen de muziekstijlen uiteen, van folk, funk en americana tot jazz en ritmische ballades. De presentatie van het album van Jos is te bekijken op het YouTube-kanaal: Grens Jos van Oorschot en is ook te horen op alle gangbare platforms. Fysieke exemplaren zijn te bestellen bij jos.van.oorschot@home.nl. (DR, met dank aan Regio Oss)

Kloostervisie Oss

Landelijk staat de instandhouding van het religieus erfgoed onder groeiende druk. Ook in de gemeente Oss die veel religieus erfgoed heeft, waaronder 34 kerken en 19 kloosters.

Rapport stuurgroep aangeboden

Oss heeft ervoor gekozen om een externe Stuurgroep Religieus Erfgoed te vragen om te inventariseren hoe het met het kloosterbestand in Oss staat. Op 2 juni overhandigde voorzitter Roel Augusteijn de bevindingen aan wethouder Johan van der Schoot, die onder meer erfgoed in zijn portefeuille heeft. De overhandiging vond plaats in Huize Nazareth in Ravenstein, dat door herbestemming binnenkort een nieuw toekomstperspectief krijgt. (DR)

LOONBEDRIJF PETER LOEFFEN

Waterstraat 5, 5374 KB SCHALJK • Tel.: 0486-461505 • Fax: 0486-464230

Natuurwandeling door bosomvorming

Op 30 april maakte Team de Maashorst met een aantal nauw betrokkenen bij de ontwikkeling van de Maashorst een natuurwandeling door de "28 Bunder". Dit zijn de bossen van de gemeente Oss in de noordwesthoek van de Maashorst.

Terugblik start bosomvorming

De wandeling werd gehouden ter inspiratie, motivatie en ontwikkeling van de samenwerking in de Maashorst, maar zeker ook om "in het veld" te zien wat omvorming van productiebossen naar natuur voor resultaten te zien geeft. Meewandelden o.a. bestuursleden van Stichting Maashorst in Uitvoering, Eja Praasterink, de Raad van Advies, Marcel Geurts van de gemeente Oss, bioloog/ecoloog Hans van der Lans (Adviesbureau voor natuurontwikkeling Ecoplan) en Jules Iding (oud-wethouder en initiator van de Maashorst). Vooral Jules zal met grote belangstelling en betrokkenheid om zich heen hebben gekeken in 'zijn' bos.

Bezoek gebied eens!

In de 28 bunder, nabij het ecoduct Maashorst over de provinciale weg 324 tussen Heesch en Schaijk, is de gemeente Oss in 1997 gestart met de natuur-technische bosomvorming. Met deze techniek werd een begin gemaakt om van productiebossen natuurbossen te maken. Omdat het al zolang geleden is dat de eerste werkzaamheden zijn uitgevoerd, zijn deze bossen de meest ontwikkelde natuurbossen die we in de Maashorst hebben. Het bijzondere gebied is natuurlijk ook voor het publiek toegankelijk en zeer interessant om te bezoeken. Onder andere vanaf de parkeerplaats aan de oude Rijksweg is een ingang voor fietsers en voetgangers. (DR)

**WATERBAAS
OP PAD!**

Waterschap Aa en Maas promoot "Waterbazen" wandelingen

Wandelen is een grote trend op dit moment. Om wat afwisseling te brengen in het wandelen, lanceren de waterschappen de "Waterbazen Wandelingen". Onderweg ontdek je nieuwe plekken en leer je wat je zelf kunt doen voor schoon en voldoende water.

Mensen betrekken bij werk waterschap

Met een gratis "Doe en ontdek-gids" kun je aan de slag met opdrachten en waterweetjes. Check de waterkwaliteit, leer kijken als een dijkwachter en spot tegeltuinen, watertonnen of wadi's. De Waterbazen wandelingen zijn onderdeel van een landelijke campagne van de waterschappen, waar Aa en Maas bij aansluit. Dijkgraaf Mario Jacobs: "Met deze campagne willen we zoveel mogelijk mensen betrekken bij ons werk. Daarnaast prikkelen we hen om bewuster om te gaan met water. We geven tips en delen waterweetjes, zodat mensen leren hoe ze zelf kunnen bijdragen aan schoon en voldoende water. Met kleine aanpassingen in en om het huis is al veel te bereiken. Zoals met een regenton, meedoen aan de actie "Tegel eruit, groen er in", de auto een duurzame wasbeurt geven in de wasstraat of zwerfvuil rapen langs de waterkant".

Post foto op social media

Om mee te doen met de Waterbazen Wandelingen kies je zelf waar je heen gaat: de dijk op, de natuur in of de stad in. De opdrachten zijn niet gebonden aan een specifieke plek of route. Als tip vind je op de website een aantal Waterweetjeswandelingen met leuke routes. De Doe en Ontdek-gids van de Waterbazen Wandelingen is gratis te downloaden en speciaal geschikt voor op je mobiele telefoon. Als je meedoet met de Waterbazen Wandelingen kun je een leuke prijs winnen door een foto te maken tijdens de wandeling en die te posten op social media. Gebruik daarbij #ikbeneenwaterbaas en zorg ervoor dat je Aa en Maas tagt (@aaenmaas) zodat we jouw foto kunnen zien. (DR)

www.aaenmaas.nl/wandelingen
www.facebook.com/aaenmaas
www.instagram.com/aaenmaas

Peeldorpen Natuurproject wint Publieksprijs

Het plan Peel Natuurdorpen*, van Jan Ottens uit Zeeland, heeft op 11 mei de publieksprijs gewonnen bij de woonpioniersverkiezing 2021 van het VPRO TV-programma "Tegenlicht". De juryprijs van de verkiezing ging naar het jongerenproject SET in Amsterdam.

Agrarisch landschap was vertrekpunt

Burgers door het hele land komen in actie om de wooncrisis aan te pakken. Daar waar de overheid haar taak laat liggen, pakken zij 'm op. Twee van deze burgerprojecten wonnen op 11 mei de woonpioniersverkiezing 2021, die door het VPRO TV-programma "Tegenlicht" was georganiseerd. Na een oproep in het programma verzamelde de omroep maar liefst 153 initiatieven van burgers, die door het hele land op één of andere manier bezig zijn om hun landgenoten een plek te geven om te wonen. Dat valt niet mee, want naast betaalbaar moet zo'n plek ook duurzaam zijn en ook nog sociaal en ruimtelijk zijn ingericht. Zo kregen deze woonpioniers een podium en een zetje in de rug. Het Peeldorpenproject viel in de categorie "Pionieren als vorm van anders leven". Het agrarisch landschap was het vertrekpunt en het woningvraagstuk is daarin integraal meegenomen, aldus de jury. Lees meer op de website. (DR)

* Zie de nieuwsbrieven van september 2020 en maart 2021.

www.vpro.nl/programma's

Record aantal bijen tijdens Bijentelling 2021

De 4e editie van de Nationale Bijentelling, die op 17 en 18 april werd gehouden, was een groot succes. Het weer was zonnig en de temperatuur liep op. Toch merkten veel van de duizenden tellers dat er, als gevolg van de kou in april, maar weinig in bloei stond in de tuin.

Aprilkou had weinig invloed

De in totaal 11.144 tellers (1.100 meer dan vorig jaar) telden maar liefst het record aantal van 201.832 bijen en zweefvliegen. Dat aantal was vorig jaar 130.000!! De winnaar dit jaar was - zoals bij de voorgaande drie edities - weer de honingbij, nu met 55.037 dieren. Op de 2e plaats eindigde de rosse metselbij met 12.971 waarnemingen en de derde plaats was dit keer voor de aard- of veldhommel, waarvan er 12.775 geteld werden. Experts speculeerden vooraf dat de winterse kou in april wel eens zijn effect kon hebben, maar dat was dus niet terug te zien in de waargenomen aantallen. Maar nog steeds wordt 50% van de bijensoorten bedreigd en zijn er in ons land 34 soorten verdwenen.

Aard- of veldhommel

Aandacht voor de bij blijft hard nodig!

Daarom benadrukken de georganiseerde partners van de Nationale Bijentelling, LandschappenNL, IVN Natuureducatie, Natuur en Milieu en Naturalis Biodiversiteit, allen nog maar eens het belang van aandacht voor wilde bijen en de eenvoudige bijdrage die iedereen kan leveren aan hun bescherming. Daaronder valt het zorgen voor voedsel voor de bij, het aanplanten van bijvriendelijke planten en struiken, het creëren van nestgelegenheid en het tegengaan van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in zowel de professionele, als de particuliere sector. (DR)

www.nationalebijentelling.nl

Vogelrijkdom langs Maas

De riviernatuur langs de Maas is volop in ontwikkeling. Er komen nieuwe gebieden bij (zoals de Hemelrijkse Waard bij Oijen) en de rivier zelf zorgt ook voor veel dynamiek in het landschap, bijvoorbeeld met het afslaan van de oevers.

Ook nachtegaal in struweel

In deze steilwanden zien we de oeverwaluw weer volop, zelfs in de buurt van een grote woonwijk als de Maaspoort in Den Bosch. Deze insecteneter is slechts één van de 86 broedvogels die vorig jaar door Sovon Vogelonderzoek Nederland geteld zijn in de Maas- uiterwaarden van Natuurmonumenten. Op een aantal plekken langs de rivier waar meer struweel en oobos groeit, is ook de nachtegaal teruggekeerd. En wat te denken van de minder opvallende moerasvogels, maar herkenbaarder zingende kleine karekiet en bosrietzanger. De ijsvogel vind je niet direct langs de rivier, maar meer bij de schone ondiepe wateren langs de Maas. Leuk is dat ook weidevogels, zoals kievit, wulp en patrijs zich langs de Maas thuis voelen.

Hond aan de lijn!

Sovon zette alle resultaten op een rijtje. Koplopers blijken de grasmus en grauwe gans met meer dan 250 broedgevallen. Oeverwaluw, zwartkop en tjiftjaf werden zo'n 150 keer broedend gespot. Er waren ook enkele waarnemingen van Rode Lijst, zoals een zomertaling, meerdere matkoppes en de gele kwikstaart. Maar boswachter Sander Verwoerd van Natuurmonumenten maakt zich ook zorgen. Niet iedereen weet dat er ook veel grondbroeders in de uiterwaarden zijn.

Deze vogels hebben hun nest op de grond. Van grutto en veldleeuwerik tot de patrijs. Daarom: houd je hond aan de lijn! Alleen dan kunnen we blijven genieten van een vogelparadijs, zoals in de Hemelrijkse Waard in Oijen. Hier broedden in 2020 de meeste soorten, mede dankzij de grootte van het gebied (25 ha) en de variatie van het landschap.

Gaat het vloten met de visdief?

Eén van de vogelsoorten die vooral de vogelwerkgroep van IVN-Oss en Natuurmonumenten graag weer wil begroeten in de Hemelrijkse Waard is het visdiefje. Toen het gebied net klaar was (in 2017), met nog weinig plantengroei en veel kale (klei)grond in de uiterwaard en op de eilandjes tussen de nevengeul en de Maas, was het een ideale plek voor visdiefjes, kluten en kleine plevier die er kwamen broeden en twee jaar geleden werd er nog een broedende visdief gespot op één van de "boomriffen". Maar met het dichtgroeien van de eilandjes, nam ook het aantal broedparen van de genoemde vogelsoorten weer af, een natuurlijk proces. Leden van de vogelwerkgroep Oss en Natuurmonumenten plaatsten daarom eind maart een broedvlot voor meerdere broedparen visdiefjes in de nevengeul, in de hoop dat de vogels daarop wellicht weer tot broeden zouden overgaan.

Sander Verwoerd
Boswachter Natuurmonumenten

www.sovon.nl
ivnoss.vogel@gmail.com

TIO en firma Streek: samen in één winkel

Op vrijdag 18 juni opende Toeristisch Informatiecentrum Oss (TIO) haar deuren in de Kruisstraat 18 in Oss, schuin tegenover de Groene Engel. Daar vestigde zich ook de firma Streek met streekproducten, waaronder ook de al bekende jams en honing van VanTosse.

Ideale combinatie

Door het sluiten van de VVV-vestiging aan de Spoorlaan in Oss was de gemeente op zoek naar een passende, tijdelijk andere locatie voor de recreatief-toeristische informatievoorziening in het centrum van de stad. Want op termijn komt die toeristische voorziening in het nieuwe Warenhuis in het Walkwartier. De nieuw opgerichte winkel van de firma Streek had in de opstartfase ruimte over en beide partijen vonden elkaar snel. De combinatie van TIO en de firma Streek maakt het nu mogelijk om de hele gemeente, stad en regio, aan eigen bewoners en toeristen te verkopen, op zowel letterlijke als figuurlijke wijze. De winkel van fa Streek met haar streekproducten en het TIO met haar toeristische diensten. Bij TIO treedt Frederiek Bijker op als winkelcoördinator. Ze werkt op maandag, dinsdag en donderdag en is telefonisch bereikbaar onder 06-21936153.

Kijkje achter de schermen

Het Toeristisch Informatiecentrum informeert, inspireert en enthousiasmeert, zoals van ouds, zowel toeristen als bewoners met alles wat men bij de vroegere VVV ook deed, zoals het verkopen van fiets- en wandelkaarten, de verkoop van plaatselijke, Brabantse en Nederlandse souvenirs, het verstrekken van folders en het regelen van gezins- en bedrijfsarrangementen. "Streek" biedt ondernemers binnen een straal van 25 km de gelegenheid om (h)eerlijke food - en duurzame non-foodproducten te verkopen, waarbij je niet alleen het product koopt, maar ook een kijkje achter de schermen kunt nemen: iedere ondernemer speelt een filmpje af waarin je informatie krijgt over het bedrijf én het product. Zelfstandig ondernemer Wim Hoezen van Technisch Bureau Wim Hoezen VOF uit Oss is één van de initiatiefnemers en tevens voorzitter van de firma Streek. Beide nieuwe ondernemingen zijn een bezoek meer dan waard! (DR)

Welke boom in Nederland wordt Boom van het jaar?

De vierde editie van de Nederlandse verkiezing van "Boom van het jaar" is gestart. Tot 20 mei kon iedereen zijn favoriete markante boom met verhaal aanmelden. Daarna kiest de jury voor elke provincie één boom.

Brabant won drie keer op rij!

Deze 12 provinciale genomineerden worden eind augustus bekend gemaakt en concurreren met elkaar in een landelijke stemronde. Van 30 augustus tot 18 oktober (12:00u) mag iedereen in Nederland stemmen op de boom van zijn keuze. De boom met de meeste stemmen wordt uitgeroepen tot "De Boom van 2021". Deze winnaar wordt feestelijk gehuldigd en is tevens de Nederlandse inzending voor de "European Tree of the Year" in 2022.

Stem dus ná 30 augustus

Wij, als Brabantse natuur- en bomenliefhebbers hopen natuurlijk dat er opnieuw een Brabantse boom zal worden uitverkoren. Dus zet de datum waarop u kunt stemmen vast in uw agenda en laten we proberen om naast de winnaars van 2018 (Troeteleik in A 58 bij Ulvenhout), 2019 (Heksenboom van Zwarte Kaat in Bladel) en 2020 (Moeierboom in Etten-Leur), opnieuw een boom uit onze provincie te laten winnen!! (DR)

IVN stelt weer minibosjes ter beschikking

IVN stelt in samenwerking met plantenwebshop Sprinkl en ASB Bank, een kant en klaar pakket samen om minibosjes van m2 aan te leggen in de tuin.

Inheems minibosje

Het gaat om biologisch gekweekte inheemse planten. De minibosjes zijn vanaf 16 juni verkrijgbaar. Het doel is dat daar dit jaar nog 2.000 minibosjes bijkomen. Dan zitten we al op 23.000 m2 extra inheemse natuur en 3.800 tuinen die minder last hebben van wateroverlast en hittestress. (DR)

Uitzetten van een broedvlonder in de Hemelrijkse Waard (foto: Natuurmonumenten)

Leidse studenten archeologie groeven in Oss

Nog tot 28 juni houdt de Faculteit der Archeologie van de Universiteit Leiden een veldpracticum in Oss. Daar leren zo'n 200 Nederlandse en buitenlandse eerste- en tweede-jaarstudenten o.l.v. voormalig stadsarcheoloog van Oss, Richard Jansen*, de basisprincipes van het archeologisch veldwerk.

Geen bezoekers bij opgraving

In opdracht van de gemeente zoeken de studenten in een gebied aan de Gewandeweg (tussen de huidige bebouwing en de Huizenbeemdweg) naar archeologisch vondsten, want er komen in de toekomst misschien woningen. De gemeente Oss en "Archol", die inmiddels al 70 jaar een zeer hechte band hebben opgebouwd bij eerdere opgravingen in de stad en het buitengebied, verwachten veel van het onderzoek. Want bij eerdere opgravingen bij de voorbereiding van de wijk Mikkeldonk werden al een paar plattegronden van huizen en waterputten uit de Bronstijd gevonden. Dat betekent dat er in dit gebied al 4000 jaar mensen wonen.

Geen open dagen

De studenten, waarvan er elke week zo'n dertig meedraaien bij de opgravingen, kamperen bij de Laurensheuve in Dieden. Elke dag vertrekken ze op de fiets naar de Gewandeweg. Ze moeten zich in Dieden en bij het veldwerk aan de geldende coronamaatregelen houden. Helaas kan er dus door die beperkingen ditmaal geen publiek ontvangen worden. Er zijn dus ook geen open dagen en mee-graafdagen. In plaats daarvan gaan de studenten aan de slag met online verhalen, vooral tijdens de Archeologiedagen (18-20 juni). (DR)

*Voor wie meer wil weten over de opgravingen in de Maaskantregio, koop het in 2019 verschenen boek "Onder Oss" dat werd geschreven door Richard Jansen en Evert van Ginkel.

Fietstocht langs drie waterlinies

Er is een langeafstand fietsroute in aantocht, verdeeld over maar liefst drie waterlinies. De route komt langs vestingsteden en forten, maar gaat ook door de natuur.

Uitgebreide fietsgids en app

De LF-Waterlinieroute begint in de Zuiderwaterlinie bij Bergen op Zoom. Via Willemstad, Klundert en Geertruidenberg steken we bij Heusden over naar de nieuwe Hollandse Waterlinie. De derde en laatste waterlinie is de Stelling van Amsterdam, waar de route eindigt in Edam. Tijdens de 410 kilometer lange route kijk je je ogen uit bij de vele forten, het Nederlandse landschap en de historische vestingsteden. Er is dus zowel natuur, cultuur en geschiedenis te beleven. Er wordt door VisitBrabant en Fietsplatform.nl momenteel gewerkt aan een uitgebreide fietsgids, bewegwijzering en een app. Met de app maak je je fietstocht compleet. Op de kaart komen namelijk alle overnachtingsplekken, zodat je gemakkelijk op zoek kunt naar een slaapplek op de route. (DR)

www.zuiderwaterlinie.nl

Loon op Zand wandelgemeente 2021

Wandelkrant "Te Voet" organiseert jaarlijks de verkiezing van "Wandelgemeente van het Jaar". Voor 2021 waren drie gemeenten genomineerd, t.w. Landerd, Roerdalen en Loon op Zand. Na een nek aan nek race met Roerdalen ging de prijs echter naar Loon op Zand.

Brabantse Sahara won

In onze drukke maatschappij is er, vooral ook in coronatijd, veel aandacht voor bewegen en onthaasten. Wandelen is een effectvolle en toegankelijke manier om fit te blijven en tegelijkertijd de gedachten te verzetten.

Zandverstuivingen in de Drunense Duinen

Overall in Nederlandse gemeenten worden wandel- en struinpaden, ommetjes, the-maroutes en wandeltochten uitgezet. "Te Voet" beoordeelt jaarlijks alle gemeenten in ons land op wandelvriendelijkheid. Landerd was vooral genomineerd vanwege natuurgebied de Maashorst. Maar ook Loon op Zand en Roerdalen hebben respectievelijk met de natuurparken de Loonse- en Drunense Duinen en de Maasduinen natuurlijk heel veel mooie natuur binnen hun grenzen. Maar de jury koos tenslotte voor Loon op Zand omdat je daar zo apart kan struinen door de Brabantse Sahara. Een journalist van het Brabants Dagblad schreef: "Waar je ook kijkt.....zand".

Vleermuistelling 2021

In het weekend van 28-29 mei werd de vleermuistelling 2021 gehouden. Van over heel Nederland deelden 168 mensen hun waarnemingen van vleermuizen die kort voor zonsondergang in de tuin vlogen.

Maar liefst 1294 vleermuizen geteld

Dwergvleermuis meest gezien Het was mooi meegenomen dat het eindelijk beter weer was. De dwergvleermuizen zijn opnieuw het vaakst waargenomen: 83% procent (1078 keer) van alle doorgegeven individuen was een dwergvleermuis.

In de resultaten zijn de waarnemingen van ruige, kleine en gewone dwergvleermuizen samengevoegd, omdat het verschil tussen deze soorten moeilijk te zien is. Gemiddeld zijn er 5,3 vleermuizen waargenomen per telling. Er was dit jaar ook een bijzondere waarneming, namelijk een baardvleermuis. (DR)

De Tuut: wel open, maar geen stoomdagen

Stoomgemaal de Tuut in Appelteren is sinds 5 juni wél weer open voor individuele bezoekers en kleine groepen, maar kan dit jaar nog geen stoomdagen organiseren. Dit omdat de gehele stoominstallatie na het zogenaamde "klinknagelonderzoek"* moet worden gerevideerd.

Ouwe Zeur

Ook tijdens de Pontjesdagen op 3 en 4 juli zijn bezoekers welkom. In de extra editie nieuwsbief die de Tuut op 15 juni liet verschijnen, meldt men verder nog dat het biersortiment, dat al enkele jaren uit de "Kolenblusser" bestond, is uitgebreid met het speciaal voor de Tuut gebrouwen "Ouwe Zeur", Blond en Weizen. Dit bier is verkrijgbaar in het stoomcafé. (DR)

* Uitvoerige info over dit onderzoek is op de website na te lezen

www.de-tuut.nl
info@de-tuut.nl

De Koornbeemd b.v.

Cultuur- en Civieltechnische werken

Langendonkweg 11b 5345 HR OSS

www.dekoornbeemd.nl

Teken nemen de benen

We zitten nu middenin het tekenseizoen. Oppassen gebieden dus voor onze vrijwilligers om geen tekenbeet op te lopen, die misschien uitmondt in de ziekte van Lyme, die, zoals bekend, zeer ernstige gevolgen kan hebben!

2.000 tekenbeten geanalyseerd

Hoewel onze vrijwilligers de gevaren van een tekenbeet wel kennen, zien we toch wel eens korte broeken bij de werkdagen!! En in de korte broeken zit juist de kneep, want teken worden bij volwassenen het vaakst aangetroffen op de benen, zo blijkt uit een onderzoek van Tekenradar.nl. Voor dit onderzoek zijn 2.000 tekenbetenmeldingen bestudeerd uit 2019 en 2020, gelijkmatig verdeeld over volwassenen en kinderen. Terwijl bij volwassenen de meeste teken werden aangetroffen op de benen (55%), gevolgd door de romp (22%) en armen (11%), worden bij kinderen de meeste teken op het hoofd aangetroffen (32%). Bij volwassenen wordt slechts 3% van de teken op het hoofd aangetroffen.

Schaamstreek niet populair

In tegenstelling tot wat werd gedacht, werden teken minder vaak aangetroffen in de schaamstreek (9%). Uit de tellingen blijkt dat teken, die zich rond de schaamstreek hadden vastgebeten bij volwassenen, daar acht uur langer dan gemiddeld onopgemerkt zitten, voordat ze worden verwijderd. Bekend is dat als een teek langer vastzit, de kans op de ziekte van Lyme toeneemt. Teken op de armen en benen worden het snelst ontdekt en verwijderd. Gekeken naar provincie werden teken in 2020 de meeste tekenbeten gemeld in Gelderland en Utrecht en de minste in Zeeland en Flevoland. Per hoofd van de bevolking werden verreweg de meeste tekenbeten gemeld in Drenthe (112 per 100.000 inwoners) en de minste in Zuid-Holland (13 per 100.000 inwoners). (DR, uit Tuin&Landschap)

www.tekenradar.nl

Statiegeld kleine plastic flesjes

Vanaf 1 juli zit er 15 eurocent statiegeld op kleine plastic flesjes frisdrank en water. Deze flesjes zijn te herkennen aan het nieuwe statiegeldlogo. Jaarlijks worden zo'n 900 miljoen kleine en 500 miljoen grote plastic flessen frisdrank en water verkocht

Eerder al flesjes met logo

De kleine statiegeldflesjes kunnen worden ingeleverd bij de (grote) supermarkten, tankstations langs de snelweg en bij bijvoorbeeld sportverenigingen. Later komen er ook inzamel punten op een aantal grote NS-stations bij. "Statiegeld Nederland" zorgt, samen met producenten en innamepunten, voor invoering van het nieuwe statiegeldsysteem. Het nieuwe systeem start 1 juli, maar ook vóór die datum kunnen consumenten al kleine plastic flesjes frisdrank en water met het nieuwe statiegeldlogo tegenkomen, omdat die geleidelijk instromen.

Statiegeld stimuleert

Bij aankoop van een klein plastic flesje frisdrank of water betaalt de consument aan de kassa 15 cent statiegeld. Dit bedrag krijg men terug als men de flesjes inlevert. Voor oude plastic flesjes zonder statiegeldlogo geldt dit niet. Deze flesjes kunnen dan ook niet worden ingenomen. Het doel is zoveel mogelijk, maar zeker 90% van de kleine plastic flesjes, die worden verkocht, weer in te nemen. Plastic is een waardevolle grondstof en het is zonde als die verloren gaat. Van de kleine flesjes kunnen weer andere verpakkingen en producten gemaakt worden. Statiegeld stimuleert mensen om de flesjes weer in te leveren. (DR)

Fietsroute "Tempels langs de Maas"

Oss is een zeer interessante nieuwe fietsroute rijker, "Tempels langs de Maas" geheten. De bijna 50 kilometer lange route werd op vrijdag 18 juni, via een livestream event vanuit het Groot Tuighuis in Den Bosch, officieel geopend.

Forten langs Rijn, tempels langs Maas

"Tempels langs de Maas" is een fietsroute over beide oevers van de Maas, door de Romeinen ook "Bataafse Rivier" genoemd. De route loopt door de

gemeenten 's-Hertogenbosch, Oss, Maasdriel en West Maas en Waal. Op zo'n 16 locaties ontdek je hoe 2000 jaar geleden de Romeinen hun stempel drukten op het gebied. Want het rivierengebied was, in de tijd van de Romeinen, al druk bewoond. Bekend zijn de Romeinse forten langs de Rijn (de Limes) en Nijmegen als oudste stad van Nederland. Maar zoals de forten beeldbepalend zijn voor de Rijn, waren de Romeinse tempels dat langs de Maas. De militaire waterweg in het noorden versus een religieus-civiele vaarroute in het zuiden.

Caesar slaags met Germanen

Bij 's-Hertogenbosch lag op de zuidoever van de Maas de tempel van Empel. Bij Maren-Kessel was ook een tempel, maar werd er bovendien, in 55 voor Christus, door Caesar slag geleverd met de Germanen. Verderop bij Lith zijn, aan de overzijde van de Maas, Romeinse schepen gevonden. Bij Rossum lag een Romeinse havenplaats. De fietsroute voert langs deze plaatsen en andere locaties, waar woonplaatsen en voorwerpen uit de Romeinse tijd zijn gevonden of worden tentoongesteld.

Landmarks, infoborden en audio-silhouetten vertellen over de (Romeinse) geschiedenis. Een route-app maakt deze informatie ook digitaal toegankelijk. De route is een gezamenlijk product van bovengenoemde gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Met medewerking van diverse partijen, zoals Stichting Tempel van Empel, Museum Het Hertogsgemaal en andere erfgoed-organisaties, kwam de route tot stand. (DR)

www.trefhethinoss.nl

Pontjesdagen: weekend zigzaggen over en langs Maas

Na vier keer te zijn uitgesteld, zullen in het weekend van 3 en 4 juli, voor de eerste keer, de "Pontjesdagen" worden gehouden in het gebied langs de Maas.

Pareltjes langs de Maas

Op de fiets of te voet zigzaggen door het gebied van Woudrichem tot Wijchen met de vele recreatieve voet- en fietspontjes, die een centrale plaats innemen tijdens deze pontjesdagen. Langs de route van zo'n 90 kilometer bezoek je mooie pareltjes langs de Maas en word je, passend binnen de geldende covid19-maatregelen, verrast door musea en betrokken ondernemers. Het thema voor de Pontjesdagen is "Verbinden". De pontjes staan voor de verbinding tussen beide Maasoevers, maar ook tussen de betrokken provincies, gemeenten en ondernemers. In het gebied liggen o.a. de vestingstadjes Woudrichem, Heusden, Batenburg, Ravenstein, Megen, 's-Hertogenbosch en Oss.

Goedkope overtocht

In het kader van Pontjesdagen is er een speciale fiets- en wandelkaart beschikbaar, waarop alle pontjes en de deelnemende bedrijven en organisaties vermeld staan. Bezoekers die op deze dagen gebruik maken van de pontjes betalen slechts 0,50 euro per overtocht. De deelnemende ondernemers zorgen voor aantrekkelijke rustplekken en, waar mogelijk, diverse acties, waarmee de beleving in het gebied nog mooier wordt. Waterschap Aa en Maas heeft een speciale app ontwikkeld. Deze is te downloaden via www.maasverhalen.nl. De Pontjesdagen zijn een initiatief van de gemeenten Altena, Heusden, Maasdriel, West Maas en Waal, 's-Hertogenbosch, Oss, Wijchen en Waterschap Aa en Maas. (DR)

www.pontjesdagen.nl

Bescherming zandpaden

Wandelaars die de natuur in gaan, genieten ook vaak van de nog maar weinige originele zandpaden in ons buitengebied. Maar een optimale beleving van de natuurwaarde van zandpaden heb je toch eigenlijk alleen als ze in hun oorspronkelijke staat worden gehouden.

Geschiedenis gebied

Zandwegen in het buitengebied hebben vaak een hoge cultuurhistorische, landschappelijke en recreatieve waarde voor wandelaars, mountainbikers en menners. Daarnaast zijn ze van groot belang voor de biodiversiteit. Bij zandwegen komen meer planten, bloemen en diersoorten voor dan bij asfalt- of klinkerwegen en ook zijn de soorten meer bijzonder. Wordt een zandweg bestraat of geasfalteerd, dan gaat de biodiversiteit natuurlijk achteruit! Zandwegen zorgen ook voor de ontsluiting van het boerenland en agrarische percelen en men kan aan de hand van de wegen vaak nog de geschiedenis van Brabant aflezen. Kortom: een zandpad is meer dan een pad van zand, klei of gras! Het is emotie!

Natuurwaarde onderzocht

De afgelopen decennia zijn veel zandwegen in agrarisch gebied op grote schaal, door bestrating of asfaltering, verdwenen of ze moeten binnenkort wijken voor nieuwe bebouwing. Sinds 2004 is al 50% van de zandpaden in Brabant verdwenen. Zandwegen die intensief gebruikt worden, krijgen vaak een (semi)-verharding vanwege stofoverlast in de zomer, modderpoelen in de winter of vanwege de aanleg van een fietsverbinding. Bermen worden regelmatig slecht beheerd of ongevraagd toegevoegd aan de aangrenzende landbouwpercelen. Dit zijn zorgelijke ontwikkelingen, omdat zandwegen hoog worden gewaardeerd.

Veel media-aandacht

Maar gelukkig is er de laatste tijd veel aandacht voor het be-

houden van de paden door burgergroepen, natuur- en milieuorganisaties. In 2019 is op initiatief van "Stichting De Brabantse Hoeders" veel aandacht besteed aan zandwegen. Hoogtepunt daarbij was de "Zondag van het Zandpad" tijdens de "Week van het Landschap". Ook de BMF (Brabantse Milieufederatie) had een training "Bescherming zandpaden" vorig jaar. Afgelopen periode heeft vooral Brabants Landschap aandacht besteed aan zandwegen, zie bijvoorbeeld het herfstnummer 2019 van het magazine en er is ook een film gemaakt. De organisatie heeft ook een onderzoek laten verrichten naar de natuurwaarde van zandwegen. Over de resultaten daarvan is o.a. gepubliceerd in "Nature Today" en in het vakblad "Natuur, Bos, Landschap". (DR)

www.brabantslandschap.nl
www.brabantsemilieuoorganisatie.nl

Nederland 10.000 geveltuinen rijker?

Stichting Steenbreek, een belangrijke initiatiefnemer van het groener maken van Nederland, en creatief bureau "Groenemorgen" lanceren een campagne om Nederland dit jaar maar liefst 10.000 geveltuinen rijker te maken.

Vergroenen leefomgeving

Dit is een vervolg op het initiatief van het vorig jaar opgerichte "Groenemorgen", dat zich toen met succes het realiseren van 1.000 geveltuinen in Rotterdam ten doel stelde. Het streven is om in de nieuwe campagne tenminste vijftien gemeenten mee te krijgen en volgend jaar landelijk op te

schalen. Steenbreek is al jaren bezig met het vergroenen van de leefomgeving en heeft een groot netwerk van gemeenten en organisaties.

Straten zien gezelliger

De geveltuin is een laagdrempelig onderwerp gebleken om het gesprek aan te gaan met bewoners over zwaardere thema's, zoals klimaatadaptatie, hittestress, groene daken en het afkoppelen van de regenpijp. Daarnaast dienen geveltuinen de sociale cohesie simpelweg, doordat de straten er gezelliger uit gaan zien! (DR, uit Tuin en Landschap)

Oprichting Kenniscentrum Bever

STOWA (Kenniscentrum waterbeheerders), Rijkswaterstaat, Prorail, de Unie van Waterschappen, Interprovinciaal overleg en de Zoogdiervereniging hebben "Kenniscentrum Bever" opgericht om kennis en actuele informatie over de bever in het vervolg te bundelen.

Bundeling essentieel

De populatie van de bever groeit sinds de herintroductie in 1988 en neemt ook toe in verspreiding. Aanvankelijk groeide de populatie langzaam, maar sinds 2011 is deze flink toegenomen tot ongeveer 3500 dieren. Inmiddels leven in bijna alle provincies bevers. De verwachting is dat zowel de verspreiding als de aantallen zullen blijven toenemen! Dit zorgt op de meeste plekken voor een positieve impact op de biodiversiteit. Tegelijkertijd ontstaan er ook conflicten, waar nu dank zij het kenniscentrum op kan worden ingespeeld. Om duurzaam met de bever samen te leven, is het delen van kennis tussen gemeenten, natuurorganisaties, waterschappen, particulieren en de Zoogdiervereniging en het bundelen van krachten essentieel. Met hun graaf-, bouw- en knaagactiviteiten kunnen bevers ook schade veroorzaken. Die schade kan variëren van een

omgeknaagde boom op de weg of het spoor, een burcht in een (spoor)dijk of overlast door een beverdam.

Ook overlast Lithoijen

Ook in onze regio zien we schade aan projecten van de natuurorganisaties, zoals Landschapsbeheer, gemeente en het waterschap. Maar ook particulieren melden overlast. Zo meldt de Lithoijense imker Jan Hendriks, die samen met zijn dochter ca. de helft van het rabbatengebied aan de Weisestraat in eigendom heeft, dat al geruime tijd een bever op zijn gebied flink huishoudt. Hij heeft al op bijna elk eilandje een aantal bomen omgillen en afgeknaagd. Jan heeft inmiddels gaas gezet op de kwetsbare plekken. Ook heeft hij de 10 nog jonge, gedoneerde lindenoompjes, die vorig voorjaar geplant zijn op de Dam, beveiligd tegen mogelijke bevervraat. Een buurtbewoner plaatste zelfs een ludiek, nieuw plaatsnaambordje aan de weg met daarop: "Beverwijk".

Beverwijk in Lithoijen (foto: Frans Heeren)

Kennis en ervaring cruciaal

Het is belangrijk om preventieve maatregelen te ontwikkelen en te snappen waarom een bever op een bepaalde plek zit en voor conflicten zorgt. Kennis en ervaring opdoen met (preventieve) maatregelen is cruciaal om op een duurzame manier met de bever samen te blijven leven. Tot nu toe was er nog geen plek waar alle informatie over conflicten tussen bevers en terreineigenaren werd verzameld. Bevers zijn via Europese wetten beschermd en conflicten werden zoveel mogelijk door mitigerende of compenserende maatregelen opgelost. Maar nu wordt dus bestaande informatie vergaard op het gebied van ecologie, verspreiding, monitoring, knelpunten, oplossingen en wetgeving, zodat in november de website van het kenniscentrum met relevante informatie gelanceerd kan worden. (DR)

Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer D'n Beerse Overlaet (3)

In de nieuwsbrief van december 2020 en maart 2021 vertelden de redactie en Jan van der Biezen, voorzitter van Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer d'n Beerse Overlaet, al iets over de plas-drasgebieden. Als slot het woord aan veldcoördinator René Westerlaken.

Kruidenrijk grasland

Meer dan twee jaar ben ik nu veldcoördinator voor het gebied d'n Beerse Overlaet. Een gebied waar de bescherming van weidevogels begonnen is met het beschermen van nesten en waar het nu verhoudingsgewijs goed toeven is voor de weidevogels. Het beschermen van de nesten is uitgegroeid tot de behoefte om steeds meer maatwerk te leveren om de weidevogels een goede kans te geven. Voorbeelden hiervan zijn de plas-drasgebieden, een mozaïek van grasland dat later gemaaid wordt en kruidenrijke graslanden voor voedsel.

Meer vragen over agrarisch natuurbeheer

Steeds meer agrariërs kijken of zij binnen hun bedrijf extra inkomsten kunnen krijgen door het leveren van een dienst aan de weidevogels. Het zijn niet alleen meer de bedrijven die niet meer volledig afhankelijk zijn van agrarische opbrengsten. Steeds meer agrariërs met een volwaardig bedrijf zien de financiële beloning van natuurbeheer als een serieuze optie. Ook zijn er meer vragen van verpachters van gronden, zoals Brabant Water, de diverse programma's van afnemers van producten, zoals Planet Proof over agrarisch natuurbeheer.

Energieopwekking komt op ons af

Voor mij als veldcoördinator blijft het de uitdaging om het natuurbeheer, daar waar het

kan, een deel te laten zijn van een volwaardig agrarisch bedrijf. Natuur-inclusief boeren, energieopwekking met windmolens of zonneparken, allemaal opgaves die op het agrarisch gebied afkomen. Opgaves die door sommigen als bedreiging gezien worden en voor anderen een uitdaging zijn. Hiertussen proberen we ruimte te houden voor bescherming van weidevogels via agrarisch natuurbeheer.

René Westerlaken
Veldcoördinator gebied d'n Beerse Overlaet

Tweede NK-tegelwippen

Op 30 maart gaven de bekende tv-tuinman Lodewijk Hoekstra en demissionair minister Cora van Nieuwenhuizen het startschot voor het tweede NK-tegelwippen door de eerste straattegel uit de grond te wippen.

Welke gemeente verslaat Rotterdam?

Het NK-tegelwippen is een competitie tussen 40 gemeenten om, tussen 30 maart en 30 september, zo veel mogelijk straattegels te vervangen door planten en bomen. De gemeente die de meeste tegels per inwoner uit de grond haalt, volgt Rotterdam op als winnaar van de Gouden Tegel. De gemeenten Den Bosch en Oss strijden tegen elkaar. In het kader van die strijd werden op 20 mei in het stadion van TOP Oss 30 tegels gewipt en vervangen door groen. Het NK is een ludieke actie, maar met een serieuze ondertoon. Om weersextremen als wateroverlast en droogte beter het hoofd te bieden, is het belangrijk dat Nederland een stuk groener wordt. Want groen werkt verkoelend, terwijl tegels juist verwarmend werken!

Extreem weer baas blijven

Juist ook binnen de stedelijke gebieden is er meer groen nodig om de gevolgen van extreem weer aan te kunnen en insecten meer ruimte te geven. Het NK-tegelwippen is onderdeel van de campagne "Een groener Nederland begint in je eigen tuin" en wordt georganiseerd door "Ons Water", een samenwerkingsverband van

meerdere overheidsinstanties. Hierbij zijn ook externe organisaties, die zich voor een groen Nederland inzetten, aangesloten. Dus doe mee en kijk of u uw tuin ook verder kunt vergroenen. In Oss stelt tuincentrum Coppelmans 50 waardebonnen van 15 euro beschikbaar als stimulans. (DR, uit Tuin en Landschap)

www.oss.nl/tegelwippen

Drones voor nestmonitoring

Na enkele oproepen in de nieuwsbrief van ANB-Brabant voor de werving van dronepilooten, hebben zich acht personen aangemeld die opgeleid wilden worden tot dronepiloot.

Gezamenlijke aanschaf De drie Brabantse Collectieven, West- Midden- en Oost-Brabant, hebben gezamenlijk twee drones aangeschaft voor de ondersteuning van monitoring van broedvogels op akkers. De drone is voorzien van een gewone camera en een thermische camera. Verder zit er alle techniek op of aan om goede opnamen te kunnen maken.

Cursus dronepiloot

Op 4 en 5 maart hebben we de eerste cursusdagen gehad. Geweldig om te zien hoe we techniek kunnen inzetten om het veldwerk makkelijker en vooral efficiënter te kunnen maken. Daarnaast verstoren we de biotoop niet met de inzet van de drones, zodat alles gewoon zijn gang blijft gaan. Maar we mogen pas gaan vliegen als we alle theoretische toetsen hebben doorlopen en geslaagd zijn. We gaan ons best doen om e.e.a. zo snel mogelijk af te ronden, zodat we het veld in kunnen. Op aanvraag en in samenwerking met de ANV's zijn wij dan beschikbaar.

Het veld in

Het is de bedoeling dat we 's-morgens vroeg het veld in gaan. Hoe groter het temperatuurverschil, hoe makkelijker het werkt. Als bijvoorbeeld de buitentemperatuur 0 graden is, zijn de broedende vogels goed te zien. Helaas zijn er ook beperkingen. Bij regenweer, dichte mist of teveel wind is het onmogelijk om te vliegen. Organisatorisch vraagt dit namelijk wel flexibiliteit, zeker in het vroege voorjaar. Maar we gaan het beleven, eerst de cursussen afronden en dan aan de slag!

Wim Meulenmeesters
Toekomstig dronepiloot

Eerste Nationale Boomspiegelfeest

Op 9 oktober is de eerste Nationale Boomspiegeldag. Een initiatief van Guerilla Gardeners en Stichting Steenbreek. In heel het land worden tuintjes aangelegd in boomspiegels. Dat is goed voor de biodiversiteit, voor het burenccontact en voor klimaatbestendige wijken.

Groene boomoases

In de stedelijke omgeving van Nederland zijn zo'n miljoen boomspiegels. Dit is de meestal kale grond rondom een boom, waar fietsen gestald worden of de hond zijn behoefte mag doen. De initiatiefnemers willen van al die boomspiegels vóór 2030 groene boomoases maken. Boomspiegels zijn volgens de organisatoren de perfecte plek om de stad verder te vergroenen. Een groene boomspiegel ziet er kleurrijk en gezellig uit, draagt bij aan het vergroten van de biodiversiteit en zorgt voor een hogere betrokkenheid van bewoners bij hun wijk. Zo dragen groene boomspiegels bij aan een groene stad. (DR, uit Tuin en Landschap)

www.steenbreek.nl

Boven op Brabants breuk

Dat de Maashorst en de Peelrandbreuk ook regelmatig aandacht krijgen in de nationale media werd weer eens bewezen in een mooi artikel, met vier fraaie foto's, in "Tijdgeest", de weekendbijlage van Trouw van 23 mei. Ook de "Kanonberg-wandelroute" werd genoemd. (DR)

Landschapstriën- nale 2021

Elke drie jaar wordt de *Landschapstriënna* ergens in Nederland georganiseerd, voor iedereen die zich met het landschap bezighoudt, zich ermee verbonden voelt en er graag in is. De vijfde editie vond plaats in het Van Gogh Nationaal park i.o. in Noord-Brabant.

Webinar over erfgoed

Met als thema voor dit jaar "High Green-innovating the Landscape" werden tien concrete, internationaal relevante landschappelijke opgaven die spelen in onze regio uitgelicht o.a. "Toerisme & Economie," "Landschap & Natuur" en "Water". Bij het laatste onderwerp ging loco-dijkgraaf Ernest de Groot van Waterschap Aa en Maas in gesprek met Annelieke Rovers, kunstenaar. In de middag was er een webinar met als thema "Participatie in erfgoedtransformaties: kans of noodzaak?", over de rol van erfgoed in participatie van landschappelijke opgaven. Aan het webinar werd meegewerkt door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Planbureau Leefomgeving en Wageningen University & Research. (DR)

Winnaars fotowedstrijd vijf jaar wisenten

In april organiseerde Team de Maashorst, in het kader van 5 jaar wisenten in de Maashorst, een fotowedstrijd met als motto: "Wisenten in hun natuurlijke omgeving". Een deskundige jury, met o.a. natuur-fotograaf Alex Pansier, heeft van 67 deelnemers de vijf beste inzendingen aangewezen.

Aandacht grote grazers nodig

De eerste prijs werd gewonnen door Marcel Bakker uit Uden

voor zijn fraaie foto "Wisent in een winters landschap", gemaakt op de Udensedreef. De tweede prijs ging naar Pauline Helden uit Oss en de derde prijs was voor Susanne Schieck uit Zeeland. De vierde en vijfde prijs gingen respectievelijk naar Herman Schellekens en Geert Verbeet. Er was ook nog een aanmoedigingsprijs voor een jeugdige deelnemer Ties Suys uit Zeeland. Van de ruim 100 inzendingen werden er uiteindelijk dus 67 aan de jury voorgelegd. De rest viel helaas af omdat de kwaliteit niet goed genoeg was, maar ook omdat mensen taurossen en zelfs een Schotse hooglander op de gevoelige plaat hadden vastgelegd, in plaats van wisenten. Wat juryvoorzitter René van der Lee betreft een signaal dat er nog best wat te winnen valt als het gaat om voorlichting over de verschillende in de Maashorst lopende grote grazers. (DR)

Provincie en waterschappen werken aan natuur- en wateropgaven Brabant

Op 3 maart ondertekenden de provincie Noord-Brabant en de 4 Brabantse waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, de Dommel en Rivierenland de "Koepelovereenkomst Groen-blauwe opgaven 2021-2027" om samen te werken aan een klimaat-robust Brabant.

Slagkracht vergroten

In de koepelovereenkomst staan de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten voor de komende jaren. De provincie en de waterschappen benadrukken dat de inzet van andere betrokken partners cruciaal is voor het slagen van de gezamenlijke

op het gebied van natuur en water. De maatregelen waarover deze overeenkomst gaat, zijn niet alleen belangrijk voor de natuur. De klimaatverandering laat duidelijk zien dat we Brabant weerbaarder moeten maken tegen langdurige periodes van droogte en plotselinge hoosbuien. Als één overheid willen provincie en waterschappen daarom samenwerken aan een klimaat-robust Brabant voor de natuur, de economie en voor alle Brabanders. (DR)

Vaarseizoen fiets- en voetveren over Maas

Uiterwaarde, de exploitant van acht fiets- en voetveren in het rivierengebied, is op zaterdag 1 mei weer met het vaarseizoen van start gegaan. Men vaart gedurende de weekenden en op feestdagen van 10.00 tot 18.00 uur. De veren varen t/m eind september.

Coronaregels zolang die gelden

In onze regio gaat het, zoals bekend, om de veren Batenburg-Demen (Het Heerlijk Veer), dat tijdens het seizoen zo'n 15.000 mensen overzet, Ravenstein-Niftrik (Vice-Versa) met eveneens 15.000 passagiers en "Pontje Ham" tussen de Gouden Ham en Maasbommel, dat in het vaarseizoen 5.000 personen overzet. Voor een veilige overtocht zijn er in coronatijd een aantal regels opgesteld, die vermeld staan bij de pont. Dit zijn het verplicht dragen van een mondkapje, afstand houden, contactloos betalen en zelf wegzetten van de fiets. (DR)

www.uitwaarde.nl

Nieuwsbrief ErvenPlus 2.0

In april verscheen weer een nieuwsbrief van ErvenPlus 2.0. ErvenPlus 2.0 is een project van Brabants Landschap, Projectbureau Orbis, Brabantse gemeenten en natuurverenigingen. Het project moet zorgen voor verbetering van het leefgebied van erfbezoekers, zoals zwaluw, mus, uil en vleermuis.

ErvenPlus 3.0 in voorbereiding

Een groot deel van deze soorten is sterk afhankelijk van erven en het aangrenzende boerenland. Doordat boerenerven in de afgelopen decennia steeds "netter" zijn geworden

en meer zijn verhard voor machines en gebouwen, zijn ze nu minder geschikt voor diersoorten. Daar brengt ErvenPlus 2.0 verandering in door financiële ondersteuning te geven aan de eigenaren van de erven. De provincie Noord-Brabant en een groot aantal gemeenten maken deze financiering mogelijk. Inmiddels is ook het projectplan ingediend voor een nieuwe tranche (3.0), die zal gaan lopen van 2022 t/m 2024. (DR)

www.brabantslandschap.nl/ervenplus

Spaanse steeneik Europese Boom van het jaar 2021

Met ruim 104.000 stemmen is de millennium steeneik in de Spaanse provincie Aragon verkozen tot Europese boom van het jaar 2021. De Nederlandse inzending, de Moeierboom in Etten-Leur, kwam op de zesde plaats met ruim 34.000 stemmen.

Nog steeds feesten bij boom

De "Europese boom van het jaar verkiezing" gaat over bomen met interessante verhalen. Op de website van de organisatie zijn die verhalen te lezen en te bekijken op Youtube filmpjes. Het verhaal achter de steeneik gaat over de tijd dat heksen het Guara-gebergte bevolkte en de tijd dat ze dansten en feestvierden rond de boom. Duizend jaar later is deze band met de boom en de mensen de reden waarom de steeneik nog steeds leeft en staat in het kleine stadje Alto Aragon, met slechts 13 inwoners. De inwoners kozen de boom en blijven hem gebruiken als plek voor hun feesten. Het is verrassend hoe dicht de huizen bij de steeneik staan, terwijl het zo'n oude boom is en hij zo vitaal is. (DR, met dank aan Tuin en Landschap)

Winnende foto van Marcel Bakker uit Uden.

Tuinen in Demen weer open

De bekende en schitterende tuinen in de Kleine Poelstraat 13 in Demen zijn t/m 6 september weer twee dagen per week opengesteld voor het publiek. De openingsdagen zijn donderdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur. De toegang bedraagt €5,00 p.p., wél van te voren reserveren. (DR)

www.tuinenvandemen.nl

Paleontologische vondsten Geopark

Op 27 mei organiseerde het Geopark Peelhorst en Maasvallei i.o. een webinar met Noud Peters over paleontologische vondsten in het Geopark.

Overblijfselen walvissen en haaien

Dat de Peelhorst een geologisch interessante locatie is, blijkt uit het feit dat het een rijke vindplaats is van fossielen. Bij een aantal zandwinningen op de Peelhorst is veel interessant paleontologisch materiaal gevonden. Het biedt een unieke gelegenheid om een kijkje te nemen in het verleden. In de buurt van de Peelrandbreuk heeft Noud Peters lang fossielen verzameld. Het is bijna niet voor te stellen, maar resten van walvissen of haaien kwamen uit de grond. Hoe oud zijn de vondsten en wat zeggen die vondsten over hoe het er hier vroeger uitzag? Noud Peters nam de bezoekers/kijkers tijdens de avond mee in het verleden. (DR)

info@peelhorstenmaasvallei.nl

Menno de Waterman

Menno Bentveld, die wekelijks het radio- en TV-programma "Vroege Vogels" presenteert, maakte voor BNN/VARA de 4-delige documentaireserie "Waterman", over onze strijd tegen het water. De serie was te zien van 11 april t/m 2 mei en is nog terug te kijken op NPO 2.

Wereld van botsende belangen

Water is levensbehoefte nummer één, maar ook al eeuwenlang onze grootste vijand. Het staat te hoog of te laag. Het ene moment hebben we teveel, het andere moment te weinig. Het is te zout of te zoet. In de serie onderzoekt Menno onze wonderlijke verhouding tot water. Hij volgt de loop van het water in Nederland en belandt

in een wereld van botsende belangen en tegenstrijdige inzichten. Hij neemt ons mee in een wereld van uitersten, die ieders blik op het water voorgoed zal veranderen en sprak met mensen die op een bijzondere manier van water afhankelijk zijn of er mee werken, zoals boeren, waterschappen, drinkwaterbedrijven, natuurorganisaties, campinghouders en de industrie.

Pompen of verzuipen

In de documentaireserie ontdekken we dat het eeuwenoude motto van pompen of verzuipen al lang niet meer opgaat voor de Nederlandse delta. Het water vasthouden is inmiddels noodzakelijk, maar erg ingewikkeld. Nederland-Waterland blijkt een complexe wereld van schipperen, waarbij iedereen zijn eigen belang vooropstelt. Ieder vecht om dezelfde druppel! Dat bleek al direct in de eerste van de vier delen, die aan de provincie Noord-Brabant was gewijd en als thema had: "Pompen of verzuipen". Met een grote handboor, die hij in een tas op zijn rug draagt, kijkt Menno op tal van plekken die hij bezoekt hoe hoog of laag de grondwaterstand is. "Onze" Ernest de Groot van het waterschap Maas en Aa, met wie hij o.a. in een kano de Maas en enkele beekjes bevaart, praat hem deskundig bij. De andere drie uitzendingen gaan over Zeeland, Amsterdam en de Weerribben/Wieden. (DR)

Fruithof De Brand

Aan de Brand 14, in het groene hart van het dorp Zeeland, exploiteren Sjef van Dongen en zijn vrouw Wilma sinds 2008 "Fruithof De Brand", een biologisch-tropisch fruitteeltbedrijf van 5 hectare met een permacultuurtuin en een (agroforestry-)voedselbos van 1.5 hectare.

Overnachten in belevingstuin

In de tuin vallen vooral de koepekas, de tunnelkas en de "Flowhive" (bijenkast) op. Behalve een producttuin, waar (seizoen)-groente en -fruit te koop zijn, is de Fruithof ook een mooie belevingstuin, waarin men zelfs kan overnachten in een bed & breakfast. Het luxe huisje is gebouwd met ecologische materialen en heeft alle voorzieningen. Sjef, die landbouwkundig ingenieur is, en Wilma krijgen veel vragen voor een bezoek aan de Fruithof.

Rondleidingen met "lekkere" pauze

Er zijn voor dit jaar 5 dagen uitgetrokken, waarop ze een rondleiding geven van ongeveer 2 uur (met in de pauze biologische koffie/thee met iets lekkers). Die rondleidingen beginnen om 10.00 uur en de data zijn: 12 juni, 3 juli, 7 augustus, 4 september en 2 oktober. De prijzen voor een rondleiding zijn 10 euro pp voor particulieren en 15 euro pp voor bedrijven en instellingen. Kinderen zijn gratis. Tevoren aanmelden per email is beslist noodzakelijk (.). Mochten de rondleidingen volgeboekt zijn, dan komen er nog extra data bij. (DR)

www.fruithofdebrand.nl
rondleidingen@fruitzforlife.nl

Deel wandelpad Macharensesweg afgesloten

In overleg met IVN-Oss is besloten om het oostelijke deel van de met blauwe routepalen gemarkeerde wandelroute bij het oude zwembad en de Meerdijk, aan de Macharensesweg (nabij de waterbassins) in Oss, voor wandelaars af te sluiten.

Fauna erg kwetsbaar!

De natuur aan de overkant van de watergebieden is veel te kwetsbaar voor bezoekers. Er zit al vele jaren een grote dasenburcht, welke deels is ingestort en de doorgang belemmert. Ook is er een bever geïnstalleerd en zijn de bassins en de omliggende rietkragen een gewilde broedplaats voor diverse water- en rietvogels. Ook foerageren er al geruime tijd grote groepen (vaak) overwinterende ooievaars uit de hele regio. Die zijn echter goed vanaf de Macharensesweg te zien! Er is een bord "Stiltegebied, niet storen" geplaatst. (DR)

Openstellingsborden Ossermeer

De gemeente Oss heeft openstellingsborden geplaatst bij het natuurgebied Ossermeer aan de Macharensesweg. Toegang is voortaan alleen toegestaan tussen zonsopgang en zonsondergang en de recreanten moeten daarbij op de wegen en de paden blijven.

Druk op natuur te hoog

Verder moeten honden aangelijnd worden en is het stoken van vuurtjes verboden. De beslissing is genomen, omdat het gebied, net als tal van andere groene plekken in de regio, de laatste tijd - maar vooral in de weekenden - steeds drukker bezocht wordt en niet iedereen daarbij voldoende respect toont voor de flora en de fauna. De gemeente heeft ook contact opgenomen met de voorzitter van de visvereniging, waarvan de leden in de Hertogswetering en soms ook in het oude zwembad hun hengel uitwerpen. De vissers wordt gevraagd om de natuur zoveel mogelijk te respecteren en hun visstek schoon te houden. (DR)

landwinkel®
Spierings

Van het land direct naar de klant!

Groenten, Fruit, Verse salades, Boeren zuivel,
Kaas, Vlees, IJs, Streekproducten en Geschenken

Onze openingstijden:

ma	gesloten
di t/m vr	10:00 - 18:00
za	9:00 - 17:00

Wist u dat de familie Spierings, naast het melkvee bedrijf en de sierviskwekerij, ook een Landwinkel heeft? Hier vindt u een ruim assortiment verse producten uit de regio, waaronder VanTosse streekproducten. Kom snel eens langs, wij helpen u graag!

Spierings Vis U vindt ons aan de Oijenseweg 284 in Oss, net buiten de Oijense Zij naast Spierings Vis.

Oijenseweg 284 - Oss - www.landwinkelspierings.nl

van Liempd
Tuin & Parkmachines

Weijen 77a 5388 HM Nistelrode
T. 0412- 61 10 04
E. info@vanliempdtuinenpark.nl

Tuin & Bosbouwmachines

Beregeningsmaterialen

Gereedschappen

Service & Reparatie

www.vanliempdtuinenpark.nl

DK

**Nu ook op
DONDERDAG**

**ZOTTE
ZATERDAG
EXTRA*
KORTING
OP DIESEL/BENZINE/LPG**

(*Op basis van de DK brandstof adviesprijs.
Deze korting vervangt de huidige korting)

Servicestation de Kock, Full-service tankstation aan de voorzijde.
Self-service aan de achterzijde. 10L getankt, 2 euro korting op een wasprogramma naar keuze.

HESCHEWEG 223 OSS

MUIFEL

BROUWERIJ

Zin in een Muifelproeverij?

**Bezoek ons nieuwe proeflokaal
op de Vikingenweg 5 in Oss.**

Open op afspraak 06 - 4056 0581

www.muifelbrouwerij.nl

CHRISTIAN
chocolaterie patisserie

Bijzonder smaakvol!

Terwaenen 28
5341 DG Oss

@ossetrotse
Christian Chocolaterie Patisserie

Werkgroep Landschapsbeheer Oss

Werkdagen en mededelingen

Werkschema 2021

Juli

Zaterdag 3, vrijdag 9, woensdag 14, vrijdag 23,
Zaterdag 30

Augustus

Zaterdag 7, vrijdag 13, woensdag 18, vrijdag 27,

September

Zaterdag 4, vrijdag 10, woensdag 15, vrijdag 24

Werktijden

De werktijd op de werkdagen is van 9.00-12.30 uur. Werklocatie en verzamelplaats worden tijdig per mail bekend gemaakt. Ook langere werktijden en extra werkdagen worden per mail doorgegeven.

Inlichtingen en aanmeldingen

Inlichtingen en aanmeldingen kunt u mailen naar werkgroep@landschapsbeheer-oss.nl of naar pr@landschapsbeheer-oss.nl. U kunt ook bellen naar 0412-642368.

Telefoonnummers

Henk Smouter (algemeen/projectcoördinator) 06-54288252
Tonnie van Hooff (coördinator beheer) 06-37456820 (ook tijdens de werkdagen).

Klusjesochtend

Iedere dinsdag klusjesochtend op onze Landschapswerf aan de Tolstraat 3, 5342 NH Oss tussen 9.00-12.00 uur. Telefoon 0412-474322.

Mutaties Vrijwilligersgroep

De afgelopen drie maanden noteerden we drie nieuwe vrijwilligers en er vertrokken er eveneens drie. Geen winst dus helaas deze keer!

We noteerden als nieuwe vrijwilligers: William de Klein (5-1-1970) uit Herpen, René van Schendel (30-7-1954) uit Oss en Patricia Rokker (20-8-1959) eveneens uit Oss en heten hen van harte welkom bij Landschapsbeheer Oss. Uitgeschreven werden: Hannie Wagemakers uit Oss en Lou Reijnders en Ton de Vries uit Berghem. Hannie werd secretaris van IVN-Oss, Lou verhuisde naar Den Bosch, waar hij al varende gids was op een rondvaartboot en Ton moest helaas wegens gezondheidsredenen afhaken. Het totaal aantal vrijwilligers bedraagt nu nog steeds dus 187. In de vorige nieuwsbrief ontbrak de naam van de nieuwe vrijwilliger Antoon van Nistelrooij (met snor en baard) onder zijn foto. Sorry voor dit kleine foutje! (DR)

William

René

Patricia

Nieuwe leden vriendenclub

We kunnen weer drie nieuwe leden van de vriendenclub noteren, namelijk Bert-Jan Schobers uit Oss, Gerrie van Aalsvoort uit Nistelrode en Marijke Peters uit Geffen. We heten hen welkom en wensen hen nog veel leesplezier van onze nieuwsbrief! (DR)

Geen column van boswachter Natuur- monumenten

In ons maartnummer stond de eerste column die boswachter Lianne Schröder van Natuurmonumenten voor alle komende uitgaven van onze nieuwsbrief zou gaan schrijven. Maar helaas moest Lianne, door ziekte, in het juni-nummer verstek laten gaan. We hopen van harte dat ze in septembernummer de draad weer kan oppakken. (DR)

Een gedeelte van het tuinderijcomplex van Landerij VanTosse (Foto Henk Smouter)